

DECIZIA nr.55
din 16 februarie 2022

referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.6/2016 privind unele măsuri pentru punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică dispuse în procesul penal, precum și a dispozițiilor art.I pct.1 fraza a doua, ale art.II pct.1, ale art.IV pct.1 fraza a treia și ale art.IV pct.2 fraza a doua din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016 privind unele măsuri pentru punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică dispuse în procesul penal

Nepublicată

Valer Dorneanu	- președinte
Cristian Deliorga	- judecător
Marian Enache	- judecător
Daniel Marius Morar	- judecător
Mona-Maria Pivniceru	- judecător
Gheorghe Stan	- judecător
Livia Doina Stanciu	- judecător
Elena-Simina Tănăsescu	- judecător
Varga Attila	- judecător
Daniela Ramona Marițu	- magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluționarea obiecției de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.6/2016 privind unele măsuri pentru punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică dispuse în procesul penal.

2. Cu **Adresa nr.23426 din 19 noiembrie 2021, Avocatul Poporului** a sesizat Curtea Constituțională cu obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.6/2016 privind unele măsuri pentru punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică dispuse în procesul penal. Sesizarea a fost formulată în temeiul art.146 lit.a) teza întâi din Constituție, precum și al art.11 alin.(1) lit.A.a) și al art.15 din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a fost înregistrată la Curtea Constituțională sub nr.9231 din 19 noiembrie 2021 și constituie obiectul Dosarului nr.3504A/2021.

3. **În motivarea obiecției de neconstituționalitate**, Avocatul Poporului își structurează critica de neconstituționalitate pe două paliere. În primul rând, sunt formulate critici de neconstituționalitate extrinsecă a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.6/2016, iar, în al doilea rând, sunt aduse critici ce se circumscriu neconstituționalității intrinseci a actului normativ anterior menționat.

4. În ceea ce privește criticile de neconstituționalitate extrinsecă a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.6/2016, Avocatul Poporului arată că, potrivit dispozițiilor art.147 alin.(4) din Constituție, deciziile Curții Constituționale sunt general obligatorii, astfel că, în situația în care instanța de control constituțional a constatat neconstituționalitatea unei anumite soluții legislative, nu este permis ca aceasta să devină parte a dreptului pozitiv prin intermediul unui alt act normativ.

5. Analizând soluția legislativă cuprinsă în art.IV pct.2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016, care conferă ofițerilor de informații dreptul de a efectua acte de urmărire penală, din dispoziția procurorului, aceștia putând fi desemnați organe de cercetare penală specială, apreciază că a fost transpusă în dreptul pozitiv o normă care conservă viciul de neconstituționalitate reținut în considerentele Deciziei Curții Constituționale nr.51 din 16 februarie 2016, prin care aceasta a declarat neconstituțională o dispoziție legală tocmai pentru că permitea serviciilor de informații, care nu sunt organe judiciare, să efectueze acte de urmărire penală.

6. Susține că în accepțiunea Codului de procedură penală, organele judiciare sunt strict și limitativ prevăzute de art.30, organele de cercetare penală specială ale Serviciului Român de Informații (denumit în continuare S.R.I.) constituind o categorie distinctă ce nu realizează activitate judiciară, astfel încât acestea nu pot fi considerate organe judiciare. Cu toate acestea, legiuitorul a prevăzut că organele S.R.I. pot dobândi calitatea de organe de cercetare penală speciale în ceea ce privește punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică în cazul infracțiunilor contra securității naționale prevăzute în titlul X din partea specială a Codului penal și infracțiunilor de terorism.

7. Mai mult, dispozițiile art.IV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016 nu respectă exigențele cuprinse în Recomandarea 1402/1999 a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei privind controlul serviciilor de securitate internă în statele membre ale Consiliului Europei, care a trasat o serie de linii directoare ce trebuie avute în vedere în legislația referitoare la implicarea serviciilor secrete în activitatea operațională. Astfel, la litera B punctul 3 din aceste linii directoare se reține că „Serviciile de securitate internă nu ar trebui să fie autorizate să îndeplinească sarcini de aplicare a legii, cum ar fi anchete penale, arestări sau detenție. Datorită riscului ridicat de abuz al acestor puteri și pentru a evita duplicarea activităților clasice de poliție, astfel de competențe ar trebui să aparțină în mod exclusiv altor organe de executare a legii.”

8. În ceea ce privește criticile de neconstituționalitate referitoare la încălcarea prevederilor art.1 alin.(3) și (5) și ale art.134 alin.(4) din Constituție, plecând de la jurisprudența Curții Constituționale în materie, Avocatul Poporului arată că Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016 modifică Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, instituind competențe în sarcina Înaltei Curți de Casație și Justiție (denumită în continuare Î.C.C.J.). Așa fiind, inițiatorii legii aveau obligația solicitării avizului Consiliului Superior al Magistraturii (denumit în continuare C.S.M.). Ca urmare, absența solicitării avizului C.S.M. este de natură să susțină neconstituționalitatea extrinsecă a actului normativ, în raport cu prevederile art.1 alin.(3) și (5), coroborate cu cele ale art.134 alin.(4) din Constituție.

9. Cu privire la criticile de neconstituționalitate referitoare la încălcarea prevederilor art.115 alin.(6) din Constituție, invocând Decizia Curții Constituționale nr.1189 din 6 noiembrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.787 din 25 noiembrie 2008, Avocatul Poporului apreciază că Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016 antrenează consecințe negative în planul garantării dreptului la viață intimă, familială și privată, consacrat de art.26 din Legea fundamentală.

10. În ceea ce privește criticile de neconstituționalitate intrinsecă, Avocatul Poporului susține că dispozițiile articolului I pct.2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016 nu îndeplinesc criteriile de claritate și previzibilitate, prin raportare la prevederile art.IV pct.2 din același act normativ, prin care a fost modificat art.13 din Legea nr.14/1992 privind organizarea și funcționarea S.R.I.. Arată că dispozițiile articolului I pct.2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016 nu reglementează în mod clar și previzibil care sunt efectiv organele de cercetare penală care pot efectua supravegherea tehnică dispusă de procuror raportat la prevederile art.13 din Legea nr.14/1992, care menționează că ofițerii de informații pot efectua supravegherea tehnică dispusă de procuror, deși aceștia nu pot efectua acte de cercetare penală, nefiind organe de cercetare penală. În plus, această reglementare apare ca fiind necorelată și raportat la prevederile art.30 din Codul de procedură penală, care prevede că „Organele specializate ale statului care realizează activitatea judiciară sunt: a) organele de cercetare penală; [...]”. Apreciază că nu sunt respectate standardele de claritate, precizie și previzibilitate ale legii penale, încălcându-se principiul legalității procesului penal, reglementat la art.2 din Codul de procedură penală, și, prin urmare, dispozițiile art.1 alin.(5) din Constituție.

11. În continuare, analizând prevederile art.I pct.2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016 și pe cele ale art.IV pct.2 din același act normativ, Avocatul Poporului apreciază că există un paralelism legislativ în privința reglementării organelor de cercetare penală, care pot efectua supravegherea tehnică sub îndrumarea procurorului, potrivit textelor de lege indicate mai sus. Arată că, în temeiul art.142 alin.(1) din Codul de procedură penală, astfel cum a fost modificat prin art.I pct.2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016, procurorul pune în executare supravegherea tehnică ori poate dispune ca aceasta să fie efectuată de organul de cercetare penală sau de lucrători specializați din cadrul poliției.

12. Însă, pe de altă parte, potrivit art.13 din Legea nr.14/1992 privind organizarea și funcționarea S.R.I., cu modificările și completările ulterioare, modificat prin art.IV pct.2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016, organele S.R.I. nu pot efectua acte de cercetare penală, nu pot lua măsura reținerii sau arestării preventive și nici nu pot dispune de spații proprii de arest. Prin excepție, organele S.R.I. pot fi desemnate organe de cercetare penală speciale conform art.55 alin.(5) și (6) din Codul de procedură penală pentru punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică, conform prevederilor art.57 alin.(2) teza finală din Codul de procedură penală.

13. Cu alte cuvinte, dacă S.R.I. nu poate efectua acte de cercetare penală, atunci nu poate avea atribuții judiciare, nefiind un organ de urmărire penală, și nici nu poate exercita acte de urmărire penală, separat sau în colaborare cu procurorii. Implicit, nici nu poate strânge și administra probe referitoare la o cauză penală. Ca atare, nu reprezintă un organ de cercetare penală în sensul prevăzut de art.30 din Codul de procedură penală, S.R.I. neavând calitatea de organ de urmărire penală și, prin urmare, nici competență în acest domeniu. În plus, organele S.R.I. nu sunt prevăzute de lege ca fiind organe de cercetare penală ca atare, acestea putând fi doar desemnate, când se apreciază oportun, organe de cercetare penale speciale, deși potrivit art.30 din Codul de procedură penală numai organele de cercetare penală prevăzute în mod expres de lege pot efectua supravegherea tehnică reglementată de art.142 alin.(1), iar ofițerii de informații nu sunt prevăzuți în acest text de lege, fapt constatat și de Curtea Constituțională.

14. Așadar, Avocatul Poporului apreciază că Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016 aduce atingere prevederilor art.1 alin.(5) din Constituție, în componenta sa referitoare la caracterul previzibil al legii, motivat de lipsa de reglementare a condițiilor și procedurii concrete potrivit cărora „organele S.R.I. pot fi desemnate organe de cercetare penală speciale”.

15. Totodată, Avocatul Poporului susține că art.IV pct.2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016 stabilește regula potrivit căreia „Organele S.R.I. nu pot efectua acte de cercetare penală, nu pot lua măsura reținerii sau arestării preventive și nici dispune de spații proprii de arest”, dar și excepția care permite organelor S.R.I. să fie „desemnate organe de cercetare penală speciale conform art.55 alin.(5) și (6) din Codul de procedură penală pentru punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică, conform prevederilor art.57 alin.(2) teza finală din Codul de procedură penală”. Or, având în vedere că normele de competență sunt de strictă interpretare, dar acestea nu sunt prevăzute în corpul legii, ci sunt lăsate la latitudinea procurorului, care poate atribui sau nu organelor S.R.I. calitatea de organ de cercetare penală specială, este încălcat principiul legalității. Cadrul legal general care permite procurorului să dispună altor organe efectuarea supravegherii tehnice este determinat de dispozițiile art.142 alin.(1) din Codul de procedură penală, organele de cercetare penală speciale constituind o categorie distinctă de cea a organelor de cercetare penală îndrituite să efectueze supravegherea tehnică.

16. Având în vedere caracterul intruziv al măsurilor de supraveghere tehnică, apreciază că este obligatoriu ca măsurile de supraveghere tehnică să se realizeze într-un cadru normativ clar, precis și previzibil, atât pentru persoana supusă acestei măsuri, cât și pentru organele de urmărire penală și pentru instanțele de judecată. În caz contrar, s-ar ajunge la posibilitatea încălcării într-un mod aleatoriu/abuziv a unora dintre drepturile fundamentale esențiale într-un stat de drept: viața intimă, familială și privată.

17. Mai mult, întrucât S.R.I. nu este organ de cercetare penală în sensul art.30 din Codul de procedură penală și nici nu este menționat în vreuna dintre tezele avute în vedere de art.142 alin.(1) din același act normativ, ofițerii de informații nu pot avea atribuții în urmărirea penală și, respectiv, a supravegherii tehnice dispuse de către procuror. În acest sens, menționează Decizia Curții Constituționale nr.51 din 16 februarie 2016.

18. În măsura în care intenția legiuitorului ar fi fost în sensul de a considera ca fiind organ de cercetare penală S.R.I., nu prevedea în mod expres interdicția acestei instituții de a putea efectua acte de procedură penală și integra textul de lege criticat în sistemul normativ pentru a evita paralelismul legislativ și a veni în conflict cu prevederile art.142 alin.(1) din Codul de procedură penală. Întrucât legiuitorul nu a făcut acest lucru, s-a creat o situație de incoerență legislativă concretizată în dublarea unei reglementări referitoare la organele de cercetare penală competente să pună în executare supravegherea tehnică, în condițiile art.57 alin.(2) teza finală, ceea ce demonstrează existența unui paralelism legislativ.

19. Așa fiind, apreciază că prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr.6/2016 sunt neconstituționale din perspectiva existenței unui paralelism legislativ, prohibit de art.1 alin.(5) din Constituție și art.16 din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată.

20. În continuare, Avocatul Poporului apreciază că legiuitorul nu a reglementat suficient de clar și precis cadrul în care organele de cercetare penală, respectiv ofițerii de informații pot efectua supravegherea tehnică dispusă de procuror, lipsa de claritate și previzibilitate a procedurii de obținere a probelor având consecințe în planul respectării accesului liber la justiție și dreptului la un proces echitabil prevăzute de art.21 din Constituție.

21. Reține argumentele din Decizia Curții Constituționale nr.302 din 4 mai 2017 în sensul că dovedirea unei vătămări a drepturilor unei persoane exclusiv prin nerespectarea de către organul de urmărire penală a dispozițiilor referitoare la competența după materie și după persoană se transformă într-o probă greu de realizat de către cel interesat, ce echivalează, în fapt, cu o veritabilă *probatio diabolica*, și implicit determină încălcarea dreptului fundamental la un proces echitabil. În consecință, participarea organelor de cercetare penală la actele de procedură penală trebuie să fie asigurată de către organe competente, expres prevăzute de lege și care să îndeplinească condițiile în acest sens.

22. Ca atare, potrivit prevederilor art.21 alin.(3) din Constituție, consideră necesar ca legiuitorul să prevadă în mod clar competența specializată a ofițerilor de informații, care își desfășoară activitatea în cadrul S.R.I., în acord cu statutul special pe care textul de lege criticat l-a conferit acestora în cadrul procedurii de urmărire penală astfel cum este reglementat de Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016.

23. Așadar, limitarea dreptului la un proces echitabil trebuie să se facă cu respectarea dispozițiilor art.1 alin.(5) și ale art.21 alin.(3) din Legea fundamentală, iar gradul de precizie a termenilor și noțiunilor folosite trebuie să fie unul ridicat, dată fiind natura dreptului fundamental limitat. Standardul constituțional de protecție a libertății individuale impune ca limitarea acesteia să se realizeze într-un cadru normativ care, pe de o parte, să stabilească expres cazurile de limitare a acestei valori constituționale, iar, pe de altă parte, să prevadă într-un mod clar, precis și previzibil aceste cazuri.

24. În continuare, invocă art.6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, în special Hotărârea din 21 februarie 1975, pronunțată în Cauza *Golder împotriva Regatului Unit*; Hotărârea din 28 mai 1985, pronunțată în Cauza *Ashingdane împotriva Regatului Unit*; Hotărârea din 24 aprilie 2008 pronunțată în Cauza *Kemp și alții împotriva Luxemburgului*; Hotărârea din 15 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza *Cantoni împotriva Franței*.

25. Așa fiind, apreciază că prevederile articolului I pct.2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016 raportate la art.IV pct.2 din același act normativ restrâng dreptul la un proces echitabil în cadrul procesului penal, întrucât reglementarea referitoare la categoriile de organe de cercetare penală care pot efectua supravegherea tehnică dispusă de procuror, în acest caz, este imprecisă și neclară, iar omisiunea legiuitorului de a reglementa în cuprinsul soluției legislative criticate, în mod expres, care sunt organele de urmărire penală competente are relevanță constituțională, prin încălcarea dreptului la un proces echitabil al justițiabililor.

26. În final, Avocatul Poporului apreciază că legiuitorul trebuie să reglementeze din punct de vedere normativ atât cadrul de desfășurare a procesului penal, cât și competența organelor judiciare și modul concret de realizare a fiecărei etape a procesului penal. Așadar, legiuitorul trebuie să prevadă cu exactitate obligațiile pe care le are fiecare organ judiciar și modul concret de realizare a atribuțiilor acestuia, prin stabilirea, în mod neechivoc, a operațiunilor pe care fiecare organ judiciar le îndeplinește în exercitarea atribuțiilor sale și, mai ales, a gradului de competență pe care fiecare organ judiciar îl are în fiecare etapă procesuală penală.

27. Apreciază că procurorul poate să pună în executare supravegherea tehnică, dar aceasta trebuie să fie efectuată numai de către organele de cercetare penală strict prevăzute de lege, în mod clar și precis, și care își desfășoară activitatea în condiții de legalitate, în caz contrar existând riscul încălcării dreptului la viața intimă, familială și privată, încălcându-se astfel art.26 din Constituție.

28. Așa fiind, Avocatul Poporului apreciază că prevederile articolului I pct.2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016 raportate la art.IV pct.2 din același act normativ aduc atingere dreptului la viața intimă, familială și privată, încălcându-se astfel art.26 din Constituție.

29. Cu **Adresa nr.23638 din 23 noiembrie 2021**, Avocatul Poporului a sesizat Curtea Constituțională cu obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.6/2016 privind unele măsuri pentru punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică dispuse în procesul penal. Sesizarea a fost formulată în temeiul art.146 lit.a) teza întâi din Constituție, precum și al art.11 alin.(1) lit.A.a) și al art.15 din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a fost înregistrată la Curtea Constituțională sub nr.9344 din 23 noiembrie 2021 și constituie obiectul Dosarului nr.3541A/2021.

30. În motivarea obiecției de neconstituționalitate, pe lângă cele menționate în Dosarul nr.3504A/2021, Avocatul Poporului apreciază că prin introducerea art.30¹ în cuprinsul Legii nr.304/2004 privind organizarea judiciară, legiuitorul delegat încearcă să constituie o aparență de legalitate cu privire la măsurile luate de organele de cercetare penală pentru punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică dispuse în procesul penal. Susține că aceste norme transferă în competența Î.C.C.J. controlul asupra Centrului Național de Interceptare a Comunicațiilor (denumit în continuare C.N.I.C.) reglementat de art.8 alin.(2) din Legea nr.14/1992, cu modificările și completările ulterioare, ceea ce încalcă separația puterilor în stat și contravine prevederilor art.1 alin.(4) din Constituție.

31. Așadar, prin modificările aduse de Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016 se creează un control care nu este unul jurisdicțional, ci administrativ asupra unei instituții din afara puterii judecătorești - C.N.I.C. din cadrul S.R.I. -, care este desemnat cu rolul de a obține, prelucra și stoca informații în domeniul securității naționale. Susține că rolul Î.C.C.J. este acela de a îndeplini justiția potrivit art.126 alin.(1) teza întâi din Legea fundamentală.

32. În continuare, arată că scopul controlului, procedura prevăzută pentru realizarea controlului sau mijloacele de control nu sunt stabilite de către legiuitor, ci prin Regulamentul Î.C.C.J., adică la nivel infralegal, ceea ce este vădit neconstituțional, față de art.1 alin.(5) din Constituție, întrucât dispozițiile legale criticate prevăd că procedura de control a măsurilor de supraveghere tehnică realizate de organele de urmărire penală urmează să fie stabilită printr-o normă administrativă, cu o putere juridică inferioară legii organice.

33. Dispozițiile de lege criticate generează situația ca aspecte esențiale care vizează aceste măsuri să fie reglementate printr-un act administrativ emis de Î.C.C.J.. Or, normele privind atribuțiile și procedura de lucru ale Î.C.C.J. în ceea ce privește controlul asupra măsurilor luate de către organele de cercetare penală pentru punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică dispuse în procesul penal trebuie să respecte anumite cerințe de stabilitate și previzibilitate. Prin urmare, emiterea unor acte cu caracter administrativ de nivel infralegal determină o stare de incertitudine juridică, acest gen de acte având, de obicei, un grad sporit de schimbări succesive în timp, fapt care contravine și prevederilor art.1 alin.(4) și (5) din Constituție. Invocă Deciziile Curții Constituționale nr.90 din 21 februarie 2019, nr.818 din 7 decembrie 2017, nr.794 din 15 decembrie 2016 și nr.637 din 13 octombrie 2015.

34. Susține că organizarea și funcționarea Î.C.C.J. se reglementează prin lege organică, potrivit art.73 alin.(3) lit.I) din Constituție, care menționează că „Prin lege organică se reglementează: [...] organizarea și funcționarea C.S.M., a instanțelor judecătorești, a Ministerului Public și a Curții de Conturi”. Ca atare, reglementările privind modul de organizare și funcționare a Î.C.C.J., în ceea ce privește controlul asupra măsurilor luate de către organele de cercetare penală pentru punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică dispuse în procesul penal trebuie să fie adoptate de către legiuitor numai prin lege organică.

35. Așa fiind, apreciază că sunt încălcate dispozițiile art.1 alin.(4) din Constituție referitor la principiul separației și echilibrului puterilor în stat (prin delegarea unei atribuții ce aparține în exclusivitate legiuitorului către președintele Î.C.C.J. sau către unul dintre judecătorii anume desemnați de către acesta), ale art.1 alin.(5) din Constituție (prin trimiterea la acte administrative, cu forță juridică inferioară legii, care să reglementeze, în absența unor norme cu forță juridică a legii organice, evaluarea activității C.N.I.C. din cadrul S.R.I., cu privire la supravegherea tehnică realizată de organele de urmărire penală) și ale art.73 alin.(3) lit.I) teza a doua din Constituție, întrucât aspectele reglementate prin actul normativ criticat trebuie reglementate prin lege organică, în acord cu dispozițiile constituționale ale art.1 alin.(4) și (5) din Legea fundamentală.

36. Cu **Adresa nr.2/11309 din 23 noiembrie 2021, un număr de 51 de deputați** au sesizat Curtea Constituțională cu obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.6/2016 privind unele măsuri pentru punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică dispuse în procesul penal, precum și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.6/2016 în integralitatea sa. Sesizarea a fost formulată în temeiul art.146 lit.a) teza întâi din Constituție, precum și al art.11 alin.(1) lit.A.a) și al art.15 din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a fost înregistrată la Curtea Constituțională sub nr.9340 din 23 noiembrie 2021 și constituie obiectul Dosarului nr.3540A/2021.

37. **În motivarea obiecției de neconstituționalitate**, autorii acesteia își structurează critica de neconstituționalitate pe două paliere. În primul rând, sunt formulate critici de neconstituționalitate extrinsecă a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.6/2016, iar, în al doilea rând, sunt aduse critici ce se circumscriu neconstituționalității intrinseci a actului normativ anterior menționat.

38. În ceea ce privește criticile de neconstituționalitate extrinsecă referitoare la încălcarea prevederilor art.115 alin.(4) din Constituție, enumerând condițiile ce trebuie întrunite în mod cumulativ pentru ca o ordonanță de urgență să poată fi adoptată, autorii sesizării apreciază că în cazul Ordonanței de urgență a Guvernului nr.6/2016 acestea nu au fost îndeplinite. Astfel, se subliniază că în preambulul ordonanței de urgență nu este indicată existența unei situații extraordinare, lipsind, de asemenea, orice referire temeinică privind necesitatea reglementării ori a unor consecințe negative în cazul amânării adoptării actului normativ.

39. Făcând referire la cele menționate în preambulul Ordonanței de urgență a Guvernului nr.6/2016, precum și la prevederile art.147 alin.(4) din Constituție, autorii sesizării învederează că la data adoptării ordonanței anterior menționate, Decizia Curții Constituționale nr.51 din 16 februarie 2016, invocată în preambul, nu era publicată în Monitorul Oficial al României, aceasta fiind publicată ulterior.

40. Se susține că simpla împrejurare că sintagma „*ori de alte organe specializate ale statului*” din conținutul prevederilor art.142 alin.(1) din Codul de procedură penală a fost declarată neconstituțională nu poate constitui o situație extraordinară, a cărei reglementare să nu poată fi amânată. Apreciază că pentru continuarea activității unor structuri din cadrul Ministerului Public exista un cadru adecvat astfel încât activitatea, atribuțiile și obligațiile acestora să poată continua. Chiar și în ipoteza în care Guvernul aprecia că nu exista un cadru adecvat prevăzut de legislația în vigoare, putea să redacteze un proiect de lege și să îl depună la Parlament pentru a fi dezbătut și adoptat în procedură de urgență, ceea ce ar fi condus la respectarea rolului Parlamentului de unică autoritate legiuitoare a țării. Așa fiind, apreciază că este vădită nerespectarea prevederilor constituționale ale art.115 alin.(4), ceea ce atrage neconstituționalitatea ordonanței în integralitate.

41. În ceea ce privește încălcarea prevederilor art.115 alin.(6) din Constituție, subliniind argumentele Curții Constituționale statuate la paragraful 48 din Decizia nr.51 din 16 februarie 2016, potrivit cărora măsurile de supraveghere tehnică afectează viața intimă, familială și privată și secretul corespondenței, se susține că domeniul de reglementare al Ordonanței de urgență a Guvernului nr.6/2016, respectiv măsurile pentru punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică dispuse în procesul penal, se referă la măsuri care afectează drepturi fundamentale. Or, față de prevederile art.115 alin.(6) din Constituție, în vederea limitării domeniilor care pot face obiectul legiferării prin ordonanțe de urgență, acestea din urmă nu pot afecta drepturile, libertățile și îndatoririle prevăzute de Constituție. Având în vedere domeniul vizat de Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016, rezultă fără putință de tăgadă că aceasta a fost adoptată cu încălcarea dispozițiilor menționate.

42. Totodată, arată că prin această ordonanță de urgență au fost modificate și alte acte normative, respectiv Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară, Legea nr.508/2004 privind înființarea, organizarea și funcționarea în cadrul Ministerului Public a Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, dar și Legea nr.14/1992 privind organizarea și

funcționarea S.R.I., prin reglementarea unor noi atribuții și obligații în sarcina unor instituții vizate de aceste modificări. Așa fiind, apreciază că este evidentă afectarea regimului instituțiilor fundamentale ale statului prin ordonanță de urgență, contrar prevederilor art.115 alin.(6) din Constituție.

43. Făcând referire la jurisprudența Curții Constituționale, arată că aceasta a statuat că sunt instituții fundamentale ale statului Î.C.C.J. (Decizia nr.104 din 20 ianuarie 2009), Consiliul Suprem de Apărare a Țării (Decizia nr.1.008 din 7 iulie 2009), ministerele și celelalte organe ale administrației publice (Decizia nr.1.257 din 7 octombrie 2009), Ministerul Public (Decizia nr.297 din 23 martie 2010). În privința înțelesului sintagmei „afectare a regimului instituțiilor fundamentale ale statului”, face referire la Decizia nr.1257 din 7 octombrie 2009 și Decizia nr.230 din 9 mai 2013.

44. În concret, se susține că art.I, art.II pct.2 și 3, art.III și art.V din ordonanță afectează regimul Ministerului Public și al ministerelor în cadrul cărora sunt angajați ai organelor de cercetare penală specială, lucrătorii specializați din cadrul poliției, ofițerii și agenții de poliție judiciară, specialiștii în diverse domenii etc. Art.II pct.1 din ordonanță afectează regimul Î.C.C.J., întrucât stabilește în competența acesteia noi competențe de verificare a modului de punere în aplicare, în cadrul C.N.I.C., a supravegheților tehnice realizate de organele de urmărire penală, fiind afectate, astfel, inclusiv resursele materiale și financiare ale acesteia și încărcând totodată volumul de activitate al judecătorilor de la instanța supremă. Totodată, art.II. pct.1 și art.IV afectează regimul Consiliului Suprem de Apărare a Țării, prin reglementarea controlului exercitat de președintele Î.C.C.J. sau de un judecător desemnat de acesta asupra C.N.I.C., aflat în cadrul S.R.I..

45. Cu privire la încălcarea prevederilor art.1 alin.(3) și (5) coroborate cu cele ale art.141 din Constituție, făcând referire la jurisprudența Curții Constituționale, arată că aceasta a statuat că, prin raportare la dispozițiile art.1 alin.(3) și (5), coroborate cu cele ale art.141, este obligatorie solicitarea avizului Consiliului Economic și Social în cazul în care proiectul de lege vizează vreunul din domeniile de specialitate prevăzute de art.2 alin.(2) din Legea nr.248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social. În acest context se susține că, din coroborarea avizului Consiliului Legislativ nr.211 din 14 martie 2016 și al paragrafului 48 din Decizia Curții Constituționale nr.51 din 16 februarie 2016, Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016 conține norme care reglementează domenii de specialitate ale Consiliului Economic și Social, respectiv drepturile și libertățile cetățenești. Or, dispozițiile art.141 din Constituție și ale art.2 alin.(1) din Legea nr.248/2013 prevăd obligația inițiatorilor de proiecte sau propuneri legislative de a solicita avizul Consiliului Economic și Social în cazul în care reglementările preconizate vizează domeniile de specialitate ale Consiliului, între acestea numărându-se și drepturile și libertățile cetățenești. Prin urmare, era obligatoriu să fi fost solicitat avizul Consiliului Economic și Social, în sensul consultării acestuia, ca organ de specialitate consultativ al Parlamentului și al Guvernului, neavând relevanță dacă legiuitorul, în opera sa de legiferare, ar fi ținut sau nu seama de conținutul acestuia.

46. Având în vedere dispozițiile constituționale și legale citate, absența solicitării avizului Consiliului Economic și Social, în lipsa oricărei derogări de la obligativitatea solicitării acestui aviz în situații de excepție sau urgență, este de natură să susțină neconstituționalitatea extrinsecă a legii, în raport cu prevederile art.1 alin.(3) și (5), coroborate cu cele ale art.141 din Constituție.

47. Referitor la încălcarea prevederilor art.1 alin.(3) și (5), ale art.133 alin.(1) și ale art.134 alin.(4) din Constituție, autorii obiecției susțin că cererea de avizare, cu completările finale, precum și propunerile legislative făcute de Ministerul Justiției au fost trimise la C.S.M. în data de 9 martie 2016. În data de 10 martie 2016, Comisia 1 din cadrul C.S.M. a dat aviz favorabil, care a fost înaintat spre aprobare Plenului Consiliului și, spre luare la cunoștință, Ministerului Justiției. În data de 11 martie 2016, anterior emiterii avizului, Guvernul a procedat la adoptarea ordonanței de urgență, care a primit numărul 6/2016. Abia ulterior, în data de 24 martie 2016, după ce ordonanța de urgență a fost adoptată de Guvern și publicată în Monitorul Oficial al României, la cererea Comisiei juridice din Senat, Plenul C.S.M., prin Hotărârea nr.326, a avizat favorabil propunerile de modificări legislative cerute de această comisie a Senatului.

48. Apreciază că atribuția de avizare a actelor normative de către instituțiile publice interesate nu este una pur formală și nici nu trebuie înțeleasă în sensul că simpla solicitare a avizului (cu adoptarea îndată după solicitare a actului normativ) este suficientă pentru a fi îndeplinită cerința constituțională. Consideră că prin modul în care a fost adoptată ordonanța de urgență au fost încălcate prevederile art.1 alin.(3) și (5), ale art.133 alin.(1) și ale art.134 alin.(4) din Constituție.

49. În continuare, autorii obiecției susțin că Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016 încalcă prevederile art.1 alin.(5) din Constituție, prin raportare la dispozițiile Legii nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative. Autorii sesizării apreciază că nerespectarea dispozițiilor art.6 alin.(1), ale art.7 alin.(1)-(4), ale art.8, ale art.21, ale art.30 alin.(1) și (2), ale art.31 alin.(1) și ale art.33 din Legea nr.24/2000 determină, în subsidiar, încălcarea prevederilor art.1 alin.(5) din Constituție.

50. În ceea ce privește criticile de neconstituționalitate intrinsecă a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.6/2016, autorii sesizării, plecând de la normele Codului de procedură penală referitoare la participanții la procesul penal, arată că actele de procedură penală sunt realizate de organe

administrative cu atribuții judiciare, respectiv poliția judiciară și organele de cercetare penală specializate, organele judiciare propriu-zise (Ministerul Public) și puterea judecătorească (judecătorul de drepturi și libertăți, judecătorul de cameră preliminară și instanțele judecătorești).

51. Organele de urmărire penală sunt cele prevăzute la art.55 alin.(1) din Codul de procedură penală, urmărirea penală fiind realizată exclusiv de Ministerul Public, prin procurori, și de organele de cercetare penală, urmărirea penală având caracter unitar, compus din două categorii de organe de urmărire penală. Organul de cercetare penală nu se confundă cu organele de constatare de la art.61 și 62 din Codul de procedură penală, acestea își desfășoară activitatea sub supravegherea Ministerului Public, care dă dispoziții obligatorii organului de cercetare penală și nu participă sub nicio formă la judecarea cauzei penale.

52. Conform art.55 alin.(1) lit.b) și c) din Codul de procedură penală, organele de cercetare penală sunt organele de cercetare ale poliției judiciare și organele de cercetare penală speciale. Organele de cercetare penală speciale, potrivit art.55 alin.(5) din Codul de procedură penală, sunt alcătuite din ofițeri anume desemnați în condițiile legii, care au primit avizul conform al Parchetului de pe lângă Î.C.C.J. și sunt enumerate la art.57 alin.(2) în funcție de specializarea structurii din care fac parte.

53. Apreciază că scopul legiuitorului pentru menținerea organelor de cercetare speciale în Codul de procedură penală este de a crea o competență pentru cercetarea infracțiunilor comise de militari și pentru cercetarea infracțiunilor de corupție și de serviciu săvârșite de personalul navigant al marinei civile.

54. Atribuțiile organelor de cercetare speciale sunt restrânse la infracțiunile de competența instanțelor militare, întrucât nu există o poliție judiciară militară, specializată în cercetarea infracțiunilor săvârșite de militari, în actuala reglementare poliția militară neavând atribuții de organ de cercetare penală. În acest context, susțin că sintagma „*lucrători specializați din cadrul poliției*” cuprinsă în art.I din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016 nu este definită, fiind incidente aceleași critici de neconstituționalitate care au stat la baza pronunțării Deciziei nr.51 din 16 februarie 2016.

55. Având în vedere faptul că punerea în executare a mandatului de supraveghere tehnică are un caracter intruziv, este obligatoriu ca măsurile de supraveghere tehnică să se realizeze într-un cadru normativ clar, precis și previzibil atât pentru persoana supusă acestei măsuri, cât și pentru organele de urmărire penală și pentru instanțele de judecată. În caz contrar, s-ar ajunge la posibilitatea încălcării într-un mod aleatoriu și, implicit, abuziv a unora dintre drepturile fundamentale esențiale într-un stat de drept: viața intimă, familială și privată și secretul corespondenței.

56. Apreciază că este justificată opțiunea legiuitorului ca mandatul de supraveghere tehnică să fie pus în executare de procuror și de organele de cercetare penală, care sunt organe judiciare, conform art.30 din Codul de procedură penală, precum și de către lucrătorii specializați din cadrul poliției, în condițiile în care aceștia pot deține avizul de ofițeri de poliție judiciară, în condițiile art.55 alin.(5) din Codul de procedură penală.

57. Această opțiune nu se justifică, însă, în privința includerii, în cuprinsul art.142 alin.(1) din Codul de procedură penală, a sintagmei „*lucrători specializați din cadrul poliției*”, neprecizată în cuprinsul Codului de procedură penală sau în cuprinsul altor legi speciale. Se susține că se aplică *mutatis mutandis* cele statuate de Curtea Constituțională în Decizia nr.51 din 16 februarie 2016 și în privința sintagmei „*lucrători specializați din cadrul poliției*”.

58. Totodată, invocă observațiile cuprinse la pct.3 și 4 din Avizul Consiliului Legislativ nr.211 din 14 martie 2016 referitoare la sintagma „*lucrători specializați din cadrul poliției*”, apreciind că acestea nu au fost avute în vedere în procedura de elaborare și adoptare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.6/2016, fiind încălcate dispozițiile art.10 alin.(4) din Legea nr.24/2000. Apreciază că soluția legislativă cuprinsă în art.I din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016 este în contradicție cu cele statuate de Curtea Constituțională prin Deciziile nr.26 din 16 ianuarie 2019, nr.302 din 4 mai 2017, nr.22 din 18 ianuarie 2018 și nr.734 din 23 noiembrie 2017.

59. În continuare, arată că la art.I pct.3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016 este folosită sintagma „*proceduri adecvate*”, fără ca aceasta să fie definită, ceea ce lipsește de claritate și previzibilitate procedeele probatorii. În acest context, apreciază ca fiind lipsite de claritate și reglementările cuprinse în teza finală a art.I pct.1, potrivit căroră: „De asemenea, organele de cercetare penală speciale pot efectua, în cazul infracțiunilor contra securității naționale prevăzute în titlul X din Codul penal și infracțiunilor de terorism, din dispoziția procurorului, punerea în aplicare a mandatelor de supraveghere tehnică.”

60. Arată că fraza finală a textului a fost adăugată textului reglementat inițial de Codul de procedură penală într-o manieră care încalcă flagrant normele de tehnică legislativă, distorsionând scopul și sensul textului inițial. Apreciază că textul este lipsit de loialitate constituțională, întrucât prin această formulare ambiguă se conferă S.R.I. competența de a pune în aplicare măsurile de supraveghere tehnică în procesele penale. Or, prin Decizia nr.51 din 16 februarie 2016, Curtea a constatat neconstituționalitatea sintagmei „*ori de alte organe specializate ale statului*”, arătând că aceasta „apare ca fiind lipsită de claritate, precizie și previzibilitate, nepermițând subiecților să înțeleagă

care sunt aceste organe abilitate să realizeze măsuri cu un grad ridicat de intruziune în viața privată a persoanelor.”

61. Arată că atât în Codul de procedură penală din 1968, cât și în Codul de procedură penală au fost introduse dispoziții referitoare la organele de cercetare penală speciale în scopul de a efectua acte de urmărire penală pentru personalul din instituțiile militarizate ale statului, noul text permițând ofițerilor din instituțiile militarizate să efectueze acte de cercetare penală, cu un caracter profund intruziv în viața privată a persoanelor vizate, care sunt civili.

62. Mai mult, deși Codul de procedură penală prevede că ofițerii trebuie desemnați „potrivit legii”, modificările aduse Legii nr.14/1992 nu reglementează modalitatea de desemnare, nu prevede nici măcar că aceste „organe” ar trebui să fie ofițeri ai S.R.I., textul menționând într-o manieră foarte sumară, complet neclară și imprezvizibilă că „organele S.R.I. pot fi desemnate organe de cercetare penală speciale [...]”.

63. Precizează că pentru investigarea infracțiunilor de terorism a fost creată o structură distinctă în cadrul Parchetului de pe lângă Î.C.C.J., mai exact Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, astfel încât nu este justificată, nici din această perspectivă, ingerința unui serviciu militarizat în anchetele penale.

64. În concluzie, apreciază că dispozițiile art.I din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016 încalcă prevederile constituționale cuprinse în art.1 alin.(3) referitoare la statul de drept în componenta sa privind garantarea drepturilor cetățenilor și în art.1 alin.(5) care consacră principiul legalității.

65. Referitor la art.II pct.1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016, autorii sesizării susțin că, potrivit preambulului Protocolului de Cooperare dintre Parchetul de pe lângă Î.C.C.J. și S.R.I. din februarie 2009 (declasificat în data de 29 martie 2018), C.N.I.C. a fost înființat prin Hotărârea Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr.0068 din 17 iulie 2002, prin care S.R.I. a fost desemnat ca „autoritate națională în domeniul realizării interceptărilor și al relațiilor cu operatorii de telecomunicații”.

66. Arată că, în legislația publică a României, nu există niciun act normativ prin care această entitate să fi fost vreodată înființată, și implicit să aibă o structură organizatorică și reguli clare și stricte de funcționare, deși activitatea acesteia interferează flagrant cu drepturile fundamentale ale omului, pe care le restrânge. Susține că C.N.I.C. este o unitate militară, exclusă oricărui control democratic.

67. Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016 a fost introdusă pentru prima dată în legislația României sintagma „Centrul Național de Interceptare a Comunicațiilor din cadrul Serviciului Român de Informații”, deși anterior emiterii acestei ordonanțe nu a existat niciun act normativ public prin care să fi fost înființat acest C.N.I.C.. Chiar dacă art.II al ordonanței face referire la C.N.I.C. ca fiind „prevăzut de art.8 alin.(2) din Legea nr.14/1992 privind organizarea și funcționarea S.R.I.”, în realitate, toate referirile la C.N.I.C. au fost făcute pentru prima dată în Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016. Drept urmare, prin această ordonanță se creează impresia că C.N.I.C. ar fi fost înființat încă din anul 1992, când, în realitate, el nu a fost înființat până în prezent printr-un act normativ public.

68. În concluzie, prin emiterea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.6/2016 a fost introdusă în legislația României o instituție, C.N.I.C., care nu există din punct de vedere juridic, în sensul că nu a dobândit niciodată personalitate juridică și nici nu a fost vreodată înființată printr-un act normativ public, cu valoare de lege, care să fie opozabilă cetățenilor României. Legiferarea unei instituții printr-o ordonanță de urgență este de natură a încălca art.115 alin.(6) din Constituție, potrivit căruia: „Ordonanțele de urgență nu pot fi adoptate în domeniul legilor constituționale, nu pot afecta regimul instituțiilor fundamentale ale statului [...]”.

69. Pentru motivele anterior expuse, apreciază că articolul II pct.1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016 încalcă prevederile art.21 alin.(3), ale art.26, ale art.28, ale art.61 alin.(1), ale art.115 alin.(6) și ale art.147 alin.(4) din Constituție.

70. În continuare, autorii sesizării susțin că art.126 din Constituție consacră rolul Î.C.C.J. în înfăptuirea justiției și în asigurarea interpretării și aplicării unitare a legii de către instanțele de judecată. Rolul Î.C.C.J., alături de celelalte instanțe de judecată, este, așadar, unul strict jurisdicțional. Or, proiectul de lege atacat consacră o nouă competență președintelui Î.C.C.J., aceea de control administrativ al unei instituții care nu își desfășoară activitatea în sfera puterii judecătorești.

71. Mai mult, această verificare se referă la o instituție care își desfășoară activitatea în cadrul S.R.I., al cărui control aparține exclusiv Comisiei comune permanente a Camerei Deputaților și Senatului pentru exercitarea controlului parlamentar asupra activității S.R.I..

72. Prin atribuirea unei astfel de competențe președintelui Î.C.C.J., de a controla o instituție ce aparține puterii executive, sunt încălcate și prevederile art.1 alin.(4) din Constituție privind separarea puterilor în stat. Așa fiind, apreciază că sunt încălcate prevederile art.126 coroborate cu art.1 alin.(4) din Constituție.

73. Totodată, autorii sesizării susțin că etapa jurisdicțională trebuie să fie dublată de o a doua etapă de control administrativ, realizat de o altă instituție decât cea care a dispus măsura de

supraveghere. Această a doua etapă de verificări trebuia să fie reglementată prin lege, dat fiind nivelul deosebit de grav și potențialul accentuat de încălcare a drepturilor fundamentale a acestor măsuri de supraveghere. În acest context, arată că „(2) Verificarea prevăzută la alin.(1) se face în condițiile prevăzute prin Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Î.C.C.J.”.

74. Or, jurisprudența Curții Constituționale este constantă în a constata că reglementările infralegale în domeniul drepturilor omului nu îndeplinesc condiția de a „fi prevăzute de lege” pentru a justifica restrângerile care se realizează prin măsurile adoptate. Susține că cele reținute în Decizia nr.498 din 17 iulie 2018 sunt aplicabile, *mutatis mutandis*, și în cauza de față. Protecția oferită prin art.26 și 28 din Constituție impune ca toate garanțiile acestor drepturi să fie reglementate de către Parlament, exclusiv prin lege, și nicidecum prin acte infralegale, precum Regulamentul Î.C.C.J.. Așa fiind, autorii sesizării apreciază că sunt încălcate prevederile art.26 și 28 din Constituție.

75. Referitor la art.IV pct.2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016, autorii sesizării susțin că, întrucât această ordonanță de urgență a abilitat C.N.I.C. și organele S.R.I. să desfășoare activități care restrâng dreptul la viață privată, la secretul corespondenței, precum și cel la un proces echitabil, apreciază că au fost încălcate flagrant atât art.115 alin.(6) din Constituție, care interzice adoptarea de ordonanțe de urgență în domeniul legilor constituționale, al drepturilor și libertăților fundamentale, precum și art.21 alin.(3) referitor la dreptul la un proces echitabil, art.26 privitor la viața privată, art.28 cu privire la secretul corespondenței și art.61 alin.(1) din Constituția României.

76. În final, autorii sesizării arată că art.IV pct.1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016 prevede că urmează a se încheia „protocoale de cooperare” între S.R.I. și Ministerul Public, Ministerul Afacerilor Interne, precum și cu celelalte instituții în cadrul cărora își desfășoară activitatea organele judiciare. Culegerea de probe nu se poate face în baza unor protocoale, ea putându-se realiza numai în baza unei proceduri stabilite prin lege. Așa fiind, apreciază că sunt încălcate prevederile constituționale ale art.21, 26, 28 și ale art.61 alin.(1) și, implicit, ale art.115 alin.(6).

77. În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, obiecțiile de neconstituționalitate au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere.

78. **Cu Adresa nr.5/7681/2021**, înregistrată la Curtea Constituțională cu nr.9981 din 13 decembrie 2021, **Guvernul României** a comunicat, în toate cele trei dosare, punctul de vedere cu privire la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.6/2016 privind unele măsuri pentru punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică dispuse în procesul penal.

79. În ceea ce privește **criticile de neconstituționalitate formulate în Dosarul nr.3504A/2021**, Guvernul apreciază că, prin Decizia nr.51 din 16 februarie 2016, Curtea Constituțională nu a declarat neconstituțională o dispoziție legală „tocmai pentru că permitea serviciilor de informații, care nu sunt organe judiciare, să efectueze acte de urmărire penală”. Invocă paragrafele 49 și 50 din decizia sus-menționată. Arată că, pentru a remedia viciul de neconstituționalitate, Guvernul a apreciat că este necesară o intervenție prin intermediul unei ordonanțe de urgență. În continuare, detaliază modificările și completările aduse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016, susținând că intervenția legislativă nu are drept consecință faptul că în toate cazurile în care, în dosare referitoare la infracțiuni contra securității naționale prevăzute în titlul X din Codul penal sau la infracțiuni de terorism, s-au emis mandate de supraveghere tehnică, punerea în executare a acestor mandate se va face de către organele S.R.I. care au fost desemnate organe de cercetare penală specială. Dispozițiile alin.(2) al art.57 din Codul de procedură penală prevăd în mod explicit că organele de cercetare penală specială pot efectua, din dispoziția procurorului, punerea în aplicare a mandatelor de supraveghere tehnică, astfel încât revine procurorului rolul să decidă, în funcție de circumstanțele concrete ale fiecărei cauze, cine va face punerea în executare, dispozițiile art.142 alin.(1) aplicându-se în mod corespunzător. Prin raportare la modificările și completările operate asupra legislației prin intermediul Ordonanței de urgență a Guvernului nr.6/2016 și având în vedere și explicațiile din nota de fundamentare, apreciază că nu se poate susține faptul că Guvernul a transpus în dreptul pozitiv o normă care conservă viciul de neconstituționalitate reținut în considerentele Deciziei nr.51 din 16 februarie 2016 a Curții Constituționale.

80. Referitor la critica privind nereglementarea în mod clar și previzibil a competenței organelor de cercetare penală specială la care se referă art.IV pct.2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016, apreciază că aceasta nu este întemeiată. Astfel, competența acestora nu este reglementată de textul legal criticat, ci de dispozițiile alin.(2) al art.57 din Codul de procedură penală, cu care prevederile art.IV pct.2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016 se coroborează.

81. În ceea ce privește încălcarea prevederilor art.1 alin.(3) și (5) și ale art.134 alin.(4) din Constituție prin nesolicitarea avizului C.S.M., arată că, prin Adresa nr.23227 din 9 martie 2016, Ministerul Justiției a transmis C.S.M. proiectul de ordonanță de urgență a Guvernului, cu rugămintea de a fi semnat în calitate de avizator. Cu Adresa nr.6296 din 10 martie 2016, C.S.M. a transmis Ministerului Justiției punctul său de vedere cu privire la proiectul de ordonanță de urgență a Guvernului împreună cu observații și propuneri cu privire la acesta, menționându-se expres faptul că solicitarea

Ministerului Justiției de avizare a proiectului de act normativ a fost analizată în Comisia nr.1 a Consiliului în ședința din data de 10 martie 2016. În aceste condiții, nu se poate susține că nu a fost solicitat avizul C.S.M., încălcându-se, în consecință, dispozițiile constituționale invocate în sesizare. Precizează și faptul că, prin Hotărârea nr.326 din 24 martie 2016, Plenul C.S.M. a avizat favorabil, fără observații sau propuneri, proiectul de lege de aprobare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.6/2016.

82. În ceea ce privește încălcarea prevederilor art.115 alin.(6) din Constituție, din perspectiva nerespectării interdicției de adoptare a ordonanțelor de urgență care afectează drepturile cetățenești, susține că aceasta nu poate fi reținută. Intervențiile legislative operate prin intermediul dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr.6/2016 reglementează în mod clar și limitativ organele care au competența de a pune în executare măsurile de supraveghere tehnică, măsuri ce constituie ingerințe în dreptul la viața intimă, familială și privată, respectiv în dreptul la respectarea secretului corespondenței. Pe cale de consecință, soluțiile adoptate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016 sunt de natură să garanteze în mod efectiv aceste drepturi, în deplin acord cu dispozițiile constituționale invocate în sesizare, și nu să le afecteze.

83. În ceea ce privește încălcarea principiului previzibilității legii consacrat de art.1 alin.(5), art.21 alin.(3) și art.26 din Constituție, susține că aceasta nu poate fi reținută. Susține că din coroborarea dispozițiilor legale incidente rezultă cu claritate care sunt organele de cercetare penală care pot efectua supravegherea tehnică dispusă de procuror raportat la prevederile art.13 din Legea nr.14/1992.

84. Coroborând dispozițiile art.55 alin.(1), (5) și (6), ale art.57 alin.(2) și ale art.142 alin.(1) din Codul de procedură penală cu cele ale art.13 teza a doua din Legea nr.14/1992 privind organizarea și funcționarea S.R.I., rezultă că procurorul pune în executare el însuși supravegherea tehnică ori poate dispune ca aceasta să fie efectuată de organul de cercetare penală, indiferent dacă este vorba de organele de cercetare penală ale poliției judiciare sau de cele de cercetare penală speciale, sau de lucrători specializați din cadrul poliției. Revine procurorului rolul să decidă, în funcție de circumstanțele concrete ale fiecărei cauze penale, cine va face punerea în executare. Așa fiind, apreciază că dispozițiile art.142 alin.(1) din Codul de procedură penală îndeplinește cerințele de calitate a legii, garanție a principiului legalității, dispozițiile sale având un caracter accesibil și previzibil, fiind deci conforme cu dispozițiile constituționale invocate în sesizare.

85. De asemenea, apreciază ca fiind neîntemeiată și critica referitoare la existența unui paralelism legislativ. Susține că opțiunea legiuitorului infraconstituțional de a nu conferi unor ofițeri din cadrul S.R.I. calitatea de organ de cercetare penală „de drept comun”, calitate rezervată doar organelor de cercetare penală ale poliției judiciare, căreia i-a urmat opțiunea de a permite acordarea calității de organe de cercetare penală speciale acestor ofițeri, în condițiile art.13 teza a doua din Legea nr.14/1992, raportat la art.55 alin.(5) și (6) și art.57 alin.(2) din Codul de procedură penală, nu duce la apariția unui paralelism legislativ. Arată că, potrivit alin.(1) al art.55 din Codul de procedură penală, atât organele de cercetare penală ale poliției judiciare, cât și organele de cercetare penală speciale sunt, alături de procuror, organe de urmărire penală. În absența paralelismului legislativ, opinează că nu se poate reține nerespectarea dispozițiilor art.16 alin.(1) din Legea nr.24/2000 și, în consecință, nici nerespectarea art.1 alin.(5) din Constituție.

86. În continuare, arată că nu poate fi reținută nici critica referitoare la nerespectarea accesului liber la justiție și a dreptului la un proces echitabil prevăzute de art.21 din Constituție. Susține că procurorul pune în executare el însuși supravegherea tehnică ori poate dispune ca aceasta să fie efectuată de organul de cercetare penală, indiferent dacă este vorba de organele de cercetare penală ale poliției judiciare sau de cele de cercetare penală speciale, sau de lucrători specializați din cadrul poliției. Revine procurorului rolul să decidă, în funcție de circumstanțele concrete ale fiecărei cauze penale, cine va face punerea în executare. Având în vedere că dispozițiile legale criticate stabilesc cu precizie cadrul în care organele de urmărire penală urmează să pună în executare supravegherea tehnică, apreciază că accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil prevăzute de art.21 din Constituție nu sunt afectate.

87. Arată că dispozițiile art.142 alin.(1) din Codul de procedură penală, așa cum au fost acestea modificate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016, nu mai conțin sintagma declarată neconstituțională prin Decizia nr.51 din 16 februarie 2016. De aceea, forma de *lege lata* a textului legal criticat respectă cerința prevăzută de considerentul 48 al deciziei menționate, respectiv stabilește expres, într-un mod clar, precis și previzibil care sunt organele abilitate să efectueze operațiunile care constituie ingerințe în sfera protejată a dreptului la viață intimă, familială și privată sau în secretul corespondenței. Arată că în decizia anterior menționată, Curtea Constituțională a reținut faptul că „este justificată opțiunea legiuitorului ca mandatul de supraveghere tehnică să fie pus în executare de procuror și de organele de cercetare penală, care sunt organe judiciare, conform art.30 din Codul de procedură penală, precum și de către lucrătorii specializați din cadrul poliției, în condițiile în care aceștia pot deține avizul de ofițeri de poliție judiciară, în condițiile art.55 alin.(5) din Codul de procedură penală.”

88. Pentru aceste motive, apreciază că dispozițiile art.142 alin.(1) din Codul de procedură penală, astfel cum au fost modificate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016, raportate la

art.13 din Legea nr.14/1992, cu modificările și completările ulterioare, așa cum a fost modificat prin art.IV pct.2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016, nu aduc atingere dreptului la viața intimă, familială și privată, fiind deci conforme și cu prevederile art.26 din Constituție.

89. În ceea ce privește **criticile de neconstituționalitate formulate în Dosarul nr.3541A/2021**, Guvernul arată că dispozițiile art.30¹ alin.(2) din Legea nr.304/2004 reprezintă preluarea uneia dintre propunerile transmise de către C.S.M., cu Adresa nr.6296 din 10 martie 2016. Din coroborarea dispozițiilor art.30¹ alin.(2) din Legea nr.304/2004 cu cele ale art.8 alin.(2) și (3) din Legea nr.14/1992 și cu cele ale art.138 alin.(1) lit.a) și ale art.142 alin.(1) și (11) din Codul de procedură penală se conturează un cadru normativ referitor atât la scopul controlului, cât și la procedura prevăzută pentru realizarea controlului.

90. Totodată, arată că prin dispozițiile art.12 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Î.C.C.J. sunt detaliate aspectele tehnice ale prevederilor legale de nivel primar referitoare la activitatea de verificare reglementată de art.30¹ din Legea nr.304/2004. Precizează că activitatea de verificare vizează măsurile generale care au ca scop respectarea dispozițiilor legale privind accesul organelor de urmărire penală la sistemele tehnice ale C.N.I.C. și nu se poate referi la legalitatea procedurilor sau probelor obținute prin aceste mijloace tehnice – competența de a se pronunța cu privire la acest aspect revine, după caz, judecătorului de cameră preliminară sau instanței de judecată, în condițiile Codului de procedură penală.

91. Cu referire la reglementarea de către dispozițiile art.30¹ din Legea nr.304/2004 a unui control al modului în care sunt puse în executare măsurile de supraveghere tehnică în cadrul C.N.I.C. de către organele de urmărire penală, control realizat de către președintele Î.C.C.J., opinează că nu se încalcă dispozițiile art.1 alin.(4) din Constituție, câtă vreme un astfel de control nu reprezintă expresia unei competențe exclusive a puterii executive.

92. În ceea ce privește **criticile de neconstituționalitate formulate în Dosarul nr.3540A/2021**, Guvernul arată că, drept urmare a publicării în Monitorul Oficial al României a Deciziei nr.51 din 16 februarie 2016, nu mai era posibilă punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică de către „*alte organe specializate ale statului*”. În consecință, era obligatorie asigurarea mijloacelor tehnice și umane care să permită organelor de urmărire penală să pună în executare respectivele mandate, deoarece anterior Deciziei nr.51 din 16 februarie 2016 nu exista un temei de drept pentru ca toate unitățile de parchet „*să dețină și să folosească mijloace adecvate pentru obținerea, verificarea, prelucrarea, stocarea și descoperirea informațiilor privitoare la infracțiunile date în competența parchetelor*” și nici pentru detașarea în cadrul tuturor unităților de parchet a unor polițiști care să pună în executare astfel de mandate. Asigurarea acestor mijloace tehnice și umane impunea o intervenție legislativă în regim de urgență, printr-o ordonanță de urgență.

93. Așa fiind, întrucât punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică de către „*alte organe specializate ale statului*” urma să nu mai fie posibilă, iar organele de urmărire penală nu dispuneau de mijloacele tehnice și umane necesare, intervenția legislativă a fost apreciată de Guvern ca fiind urgentă și din perspectiva obligațiilor care revin României în calitate de stat membru al Uniunii Europene în ceea ce privește cooperarea judiciară în materie penală, de vreme ce posibilitatea de a recurge la mandate de supraveghere tehnică în cauze transfrontaliere ar fi putut fi pusă sub semnul întrebării.

94. Susține că nu poate fi reținută nici critica potrivit căreia se încalcă prevederile art.115 alin.(6) din Constituție din perspectiva afectării drepturilor fundamentale și a regimului unor instituții fundamentale ale statului - Î.C.C.J., Ministerul Public și Consiliul Suprem de Apărare a Țării. Apreciază că prin intervențiile legislative operate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016 s-a consacrat expres principiul nemijlocirii obținerii probelor de către organul de urmărire penală și, totodată, s-a introdus o garanție suplimentară, prin reglementarea unei funcții de control al modului în care sunt puse în executare măsurile de supraveghere tehnică de către organele de urmărire penală, control care urma a fi realizat la nivelul Î.C.C.J., de președintele acesteia sau de un judecător anume desemnat de către acesta. Susține că soluțiile legislative adoptate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016 sunt de natură să garanteze în mod efectiv aceste drepturi, și nu să le afecteze, respectând deci prevederile art.115 alin.(6) din Constituție.

95. Arată că reglementarea unui cadru legal pentru detașarea ofițerilor și a agenților de poliție judiciară în structurile Ministerului Public, în vederea efectuării activităților prevăzute la art.66 alin.(1) din Legea nr.304/2004 și la art.142 alin.(1) din Codul de procedură penală, precum și intervențiile operate asupra Legii nr.508/2004, nu este de natură a afecta regimul constituțional al Ministerului Public, ci dimpotrivă.

96. Nici critica privind afectarea regimului Consiliului Suprem de Apărare a Țării, autoritate a administrației publice centrale cu caracter autonom, care, potrivit art.65 alin.(2) lit.g) și art.111 alin.(1) din Constituție, se află sub control parlamentar direct, nu este una întemeiată. Prin instituirea unei garanții suplimentare, prin reglementarea unei funcții de control al modului în care sunt puse în executare, în cadrul C.N.I.C., măsurile de supraveghere tehnică de către organele de urmărire penală, control care urma a fi realizat la nivelul Î.C.C.J., de președintele acesteia sau de un judecător anume

desemnat de către acesta, nu interferează în niciun fel cu regimul constituțional al Consiliului Suprem de Apărare a Țării și nici nu este afectată funcționarea acestuia, de vreme ce Legea nr.415/2002 privind organizarea și funcționarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării nu prevede între atribuțiile acestei autorități și pe cea privind controlul modului în care sunt puse în executare, în cadrul C.N.I.C., măsurile de supraveghere tehnică de către organele de urmărire penală.

97. Apreciază că prin reglementarea unei competențe *intuitu personae* a președintelui Î.C.C.J. de a controla modul în care sunt puse în executare, în cadrul C.N.I.C., măsurile de supraveghere tehnică de către organele de urmărire penală nu este afectată activitatea respectivei instanțe de judecată, critica de neconstituționalitate fiind și sub acest aspect neîntemeiată.

98. În ceea ce privește încălcarea dispozițiilor art.1 alin.(3) și (5), raportate la prevederile art.141 și ale art.16 alin.(1) din Constituție, ca urmare a nesolicitării avizului Consiliului Economic și Social, apreciază că aceasta nu poate fi reținută. Consideră că prevederile art.141 din Constituție se mărginesc la a consacra rolul Consiliului Economic și Social de organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului, în vreme ce celelalte aspecte legate de funcționarea acestui consiliu sunt reglementate la nivel infraconstituțional, de legea sa organică de înființare, organizare și funcționare. Norma constituțională, exprimând sintetic rolul pur consultativ pentru Parlament și Guvern al Consiliului Economic și Social, nu face niciun fel de referire expresă la obligația inițiatorilor proiectelor de acte normative de a solicita avizul consultativ al acestui consiliu. Prin urmare, nesolicitarea avizului consultativ al Consiliului Economic și Social de către Guvern pentru un proiect de ordonanță de urgență a Guvernului nu poate avea drept consecință neconstituționalitatea ordonanței, prin raportare la art.141 din Constituție. Invocă Decizia Curții Constituționale nr.681 din 6 noiembrie 2018, paragrafele 246-249. Susține că art.141 din Constituție nu impune solicitarea avizului consultativ al Consiliului Economic și Social pentru toate proiectele de acte normative, domeniile de specialitate ale acestui consiliu fiind reglementate prin lege organică. De aceea, solicitarea acestui aviz este obligatorie doar în cazul acelor acte normative care reglementează domeniile de specialitate enumerate limitativ de art.2 alin.(2) al Legii nr.248/2013. Or, actele normative asupra cărora s-a intervenit prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016 nu se referă la domeniile de specialitate ale Consiliului Economic și Social. Chiar dacă prin modificările operate asupra a două dintre actele normative menționate s-au instituit temeiuri pentru a putea detașa polițiști în cadrul unităților de parchet, instituirea acestui temei de detașare nu afectează statutul, drepturile și obligațiile agenților și ofițerilor de poliție judiciară, aceștia păstrându-și salarizarea avută la data detașării. Apreciază că nefiind vorba de reforme structurale, schimbări majore sau inițierea de politici noi, considerentele deciziei anterior citate sunt aplicabile și în prezenta cauză, critica de neconstituționalitate prin raportare la prevederile art.1 alin.(5) din Constituție fiind deci neîntemeiată.

99. În ceea ce privește încălcarea prevederilor art.1 alin.(3) și (5), ale art.133 alin.(1) și ale art.134 alin.(4) din Constituție ca urmare a nesolicitării avizului C.S.M., apreciază că aceasta nu poate fi reținută. Arată că, prin Adresa nr.23227 din 9 martie 2016, Ministerul Justiției a transmis C.S.M. proiectul de ordonanță de urgență a Guvernului, cu rugămintea de a fi semnat în calitate de avizator. Cu Adresa nr.6296 din 10 martie 2016, C.S.M. a transmis Ministerului Justiției punctul său de vedere cu privire la proiectul de ordonanță de urgență a Guvernului împreună cu observații și propuneri cu privire la acesta, menționându-se expres faptul că solicitarea formulată către Ministerul Justiției de avizare a proiectului de act normativ a fost analizată în Comisia nr.1 a Consiliului în ședința din data de 10 martie 2016.

100. Susține că nu poate fi reținută nici încălcarea dispozițiilor art.1 alin.(5) din Constituție prin raportare la dispozițiile Legii nr.24/2000. În ceea ce privește critica referitoare la nerespectarea dispozițiilor art.6 și 7 din Legea nr.24/2000, arată că soluțiile legislative sunt temeinic fundamentate, fiind rezultatul dialogului instituțional cu instituțiile din cadrul autorității judecătorești. Subliniază că în forma finală a proiectului au fost incluse observațiile și propunerile C.S.M..

101. Legat de avizul Consiliului Legislativ și de observațiile cuprinse în acesta, precizează că proiectul de ordonanță de urgență a fost refăcut după primirea acestui aviz, forma refăcută fiind transmisă Secretariatului General al Guvernului, în care au fost precizate și motivele pentru care nu au fost preluate din avizul Consiliului Legislativ propunerile de la punctele 4, 6 paragraful 2 și 11 paragraful 2. Cu Adresa nr.7/23101/2016, s-a comunicat Secretariatului General al Guvernului faptul că în ceea ce privește punctul 2 paragraful 2 teza a doua din avizul Consiliului Legislativ nr.211/2016, al doilea paragraf al preambulului a fost reformulat în totalitate potrivit recomandării Consiliului Legislativ.

102. În ceea ce privește evaluarea impactului socio-economic al proiectului de act normativ, nota de fundamentare a acestuia conține evaluarea făcută de către Guvern, respectiv aceea că proiectul nu are un impact macro-economic, asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat, asupra mediului de afaceri, un impact social și asupra mediului înconjurător.

103. Referitor la impactul actului normativ asupra bugetului general consolidat, la Secțiunea 4.7 din nota de fundamentare s-a precizat că „Articolul 66 din Legea nr.304/2004, republicată, astfel cum este reformulat prin proiect creează premisele achiziționării de către parchete a echipamentelor necesare punerii în executare a mandatelor de supraveghere tehnică emise de instanțe. Resursele

bugetare necesare instituțiilor vizate pentru activități potrivit proiectului se asigură cu încadrarea în bugetul aprobat potrivit legii." După cum se poate observa, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016 nu s-a dispus sau aprobat achiziționarea de „mijloace adecvate pentru obținerea, verificarea, prelucrarea, stocarea și descoperirea informațiilor privitoare la infracțiunile date în competența parchetelor”, ci doar s-a instituit un temei legal care să permită ulterior instituțiilor vizate de respectiva reglementare să facă, în condițiile legislației privind achizițiile publice și cu încadrarea în bugetul aprobat, achiziția unor astfel de mijloace. De asemenea, detașarea polițiștilor în cadrul parchetelor a presupus emiterea unor acte subsecvente și s-a făcut tot cu încadrarea în bugetul aprobat. De aceea, Guvernul consideră că și această critică este neîntemeiată.

104. În ceea ce privește motivele de neconstituționalitate intrinsecă, apreciază că nu poate fi reținută încălcarea dispozițiilor art.1 alin.(3) și (5) din Constituție. Invocând paragraful 49 al Deciziei nr.51 din 16 februarie 2016, apreciază că în ceea ce privește sintagma „*lucrători specializați din cadrul poliției*”, Curtea Constituțională nu a reținut aspecte privind lipsa de claritate și previzibilitate a acesteia. Prin urmare, întrucât considerentele deciziilor Curții Constituționale sunt obligatorii în aceeași măsură ca și dispozitivul acestora, Guvernul apreciază că sintagma în discuție nu este lipsită de claritate și previzibilitate.

105. Referitor la critica potrivit căreia sintagma „*proceduri adecvate*” nu este definită, ceea ce lipsește de claritate și previzibilitate procedeele probatorii, susține că nici aceasta nu poate fi reținută. Apreciază că, fiind vorba de o multitudine de activități cu un pronunțat caracter tehnic și în care schimbările tehnologice se succed cu rapiditate, legiuitorul nu putea să facă o listă exhaustivă a procedurilor care pot fi utilizate, trebuind deci să recurgă la folosirea unor termeni mai generali, iar sintagma criticată trebuie integrată în ansamblul reglementării referitoare la supravegherea tehnică. Revine instanței de judecată, în funcție de circumstanțele fiecărei cauze, rolul să decidă dacă procedurile utilizate de către organele de urmărire penală au fost adecvate, respectiv dacă au asigurat integritatea și confidențialitatea datelor și informațiilor colectate.

106. În continuare, arată că, potrivit tezei a doua a art.13 din Legea nr.14/1992 (astfel cum a fost modificat prin art.IV pct.2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016), raportat la art.57 alin.(2) din Codul de procedură penală, organele S.R.I. pot fi desemnate organe de cercetare penală speciale numai în cazul infracțiunilor contra securității naționale prevăzute în titlul X din Codul penal și al infracțiunilor de terorism și numai pentru a efectua, din dispoziția procurorului, punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică. Așadar, din coroborarea art.57 alin.(2) din Codul de procedură penală și art.13 teza a doua din Legea nr.14/1992 rezultă că organele de cercetare penală speciale competente să pună în executare mandatele de supraveghere tehnică în cazul acestor infracțiuni sunt organele S.R.I., dispozițiile criticate fiind previzibile sub acest aspect. De asemenea, conform art.13 teza a doua din Legea nr.14/1992 raportat la art.55 alin.(5) și (6) din Codul de procedură penală, pot exercita atribuții de organe de cercetare penală speciale ofițerii S.R.I. desemnați în condițiile legii, care au primit avizul conform al procurorului general al Parchetului de pe lângă Î.C.C.J.. Prin urmare, și în cazul infracțiunilor de terorism și al infracțiunilor contra securității naționale prevăzute în titlul X din Codul penal, competența ofițerilor S.R.I. ca organe de cercetare penală specială este corespunzătoare structurii din care fac parte, având în vedere că, potrivit art.12 alin.(2) din Legea nr.14/1992, „*La solicitarea organelor judiciare competente, cadre anume desemnate din S.R.I. pot acorda sprijin la realizarea unor activități de cercetare penală pentru infracțiuni privind siguranța națională.*”

107. Referitor la critica potrivit căreia sunt încălcate prevederile art.21 alin.(3), ale art.26, ale art.28 și ale art.61 alin.(1) din Constituție, prin abilitarea C.N.I.C. și a organelor S.R.I. să desfășoare activități care restrâng dreptul la viață privată, la secretul corespondenței, precum și cel la un proces echitabil, apreciază că aceasta nu este întemeiată.

108. Susține că Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016 nu conține reglementări care să permită C.N.I.C. sau altor organe ale S.R.I. „*să desfășoare activități care restrâng dreptul la viață privată, la secretul corespondenței, precum și cel la un proces echitabil*”. Făcând referire la dispozițiile art.10 din Legea nr.14/1992, precizează că procedura de desfășurare a unor activități specifice culegerii de informații care presupun restrângerea exercitării unor drepturi sau libertăți fundamentale ale omului este reglementată de art.14-22 din Legea nr.51/1991 privind securitatea națională a României, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

109. Referitor la încălcarea prevederilor art.1 alin.(3) din Constituție în ceea ce privește referirea la spiritul idealurilor Revoluției din decembrie 1989, susține că S.R.I. a fost înființat după Revoluția din 1989, respectiv în anul 1990, iar prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016 s-a reglementat doar posibilitatea ca organele S.R.I. să poată fi desemnate organe de cercetare penală speciale, conform art.55 alin.(5) și (6) din Codul de procedură penală, pentru punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică, potrivit prevederilor art.57 alin.(2) teza finală din Codul de procedură penală.

110. Referitor la încălcarea art.1 alin.(4) și a art.126 alin.(1) din Constituție privind separația și echilibrul puterilor în cadrul democrației constituționale, prin instituirea unei competențe de control administrativ în sarcina Î.C.C.J., arată că în doctrină s-a subliniat în mod unanim că raporturile

constituționale dintre autoritățile statului cunosc implicări reciproce ale unora în sfera de activitate a celorlalte, ce semnifică echilibru prin colaborare și control. Reglementarea unei atribuții a președintelui Î.C.C.J. de a verifica modul de punere în aplicare în cadrul C.N.I.C. a supravegheților tehnice realizate de organele de urmărire penală reprezintă o opțiune a legiuitorului, care este constituțională și legală. Legiuitorul delegat a avut în vedere să instituie o garanție suplimentară, printr-o funcție de control al modului în care sunt puse în executare măsurile de supraveghere tehnică de către organele de urmărire penală. Având în vedere faptul că s-a apreciat a fi necesară crearea unui mecanism de verificare care să fie menținut în sfera autorităților judiciare, opțiunea legiuitorului pentru președintele Î.C.C.J. a fost justificată tocmai de calitatea de magistrat a acestuia.

111. Precizează că o astfel de soluție legislativă, prin care se conferă unui judecător atribuții nejurisdicționale, nu este una singulară în sistemul de drept românesc. De-a lungul timpului, în legislația română au existat soluții legislative care au conferit judecătorilor atribuții nejurisdicționale, înregistrându-se în ultima perioadă o tendință de degrevare a acestora de astfel de atribuții (spre exemplu, competența soluționării cererilor de dizolvare judiciară și de radiere a societăților comerciale). În ceea ce privește acordarea unor atribuții nejurisdicționale, menționează cu titlu de exemplu faptul că, potrivit dispozițiilor art.38 alin.(1) din Legea nr.115/2015, din Biroul Electoral Central fac parte 7 judecători ai Î.C.C.J..

112. Susține că cele reținute prin Decizia Curții Constituționale nr.326 din 14 septembrie 2004 sunt valabile, *mutatis mutandis*, și în prezenta cauză, critica fiind astfel neîntemeiată prin raportare la dispozițiile art.126 din Constituție.

113. Apreciază că prin reglementarea, de către dispozițiile art.30¹ din Legea nr.304/2004, a unui control al modului în care sunt puse în executare măsurile de supraveghere tehnică în cadrul C.N.I.C. de către organele de urmărire penală, control realizat de către președintele Î.C.C.J., nu se încalcă dispozițiile art.1 alin.(4) din Constituție, câtă vreme un astfel de control nu reprezintă expresia unei competențe exclusive a puterii executive.

114. În ceea ce privește încălcarea prevederilor art.26 și 28 din Constituție întrucât modalitatea de realizare a verificărilor privind modul de punere în aplicare în cadrul C.N.I.C. a supravegheților tehnice trebuie să fie reglementată prin lege, și nu prin acte infralegale, susține că aceasta este neîntemeiată. Apreciază că prin coroborarea dispozițiilor alin.(2) al art.30¹ din Legea nr.304/2004, care reprezintă preluarea uneia dintre propunerile transmise de C.S.M., cu cele ale art.8 alin.(2) și (3) din Legea nr.14/1992 și cu cele ale art.138 alin.(1) lit.a) și ale art.142 alin.(1) și (1¹) din Codul de procedură penală se conturează un cadru normativ referitor atât la scopul controlului, cât și la procedura prevăzută pentru realizarea controlului. Totodată, prin dispozițiile art.12 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Î.C.C.J. sunt detaliate aspectele tehnice ale prevederilor legale de nivel primar referitoare la activitatea de verificare reglementată de art.30¹ din Legea nr.304/2004.

115. Precizează că activitatea de verificare vizează măsurile generale care au ca scop respectarea dispozițiilor legale privind accesul organelor de urmărire penală la sistemele tehnice ale C.N.I.C. și nu se poate referi la legalitatea procedurilor sau probelor obținute prin aceste mijloace tehnice – competența de a se pronunța cu privire la acest aspect revine, după caz, judecătorului de cameră preliminară sau instanței de judecată, în condițiile Codului de procedură penală.

116. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au transmis punctele lor de vedere cu privire la obiecția de neconstituționalitate.

117. În cele trei dosare au fost depuse o serie de **memorii amicus curiae**. Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Î.C.C.J. a depus un memoriu *amicus curiae*, înregistrat la Curtea Constituțională cu nr.10150 din 15 decembrie 2021, prin care a solicitat respingerea obiecției de neconstituționalitate. Domnul Melniciuc Nicolae Marian a depus un memoriu *amicus curiae*, înregistrat la Curtea Constituțională cu nr.956 din 28 ianuarie 2022, prin care a solicitat admiterea obiecției de neconstituționalitate. Coaliția pentru Apărarea Statului de Drept a depus un memoriu *amicus curiae*, înregistrat la Curtea Constituțională cu nr.1349 din 9 februarie 2022, prin care a apreciat că dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr.6/2016 încalcă prevederile art.26 și ale art.115 alin.(6) din Constituție.

118. În vederea soluționării obiecției de neconstituționalitate, în temeiul art.76 din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, au fost solicitate anumite informații Î.C.C.J. și S.R.I. Cu Adresa nr.9560 din 2 decembrie 2021, i-au fost adresate S.R.I. următoarele întrebări: (1) Care este actul prin care a fost înființat C.N.I.C.?; (2) Există vreun act (normativ sau de altă natură) care reglementează organizarea și funcționarea, atribuțiile, competența C.N.I.C.?

119. Cu Adresa nr.317888 din 15 decembrie 2021, înregistrată la Curtea Constituțională cu nr.10181 din 16 decembrie 2021, S.R.I. a comunicat, în esență, următoarele: C.N.I.C. a fost înființat prin Hotărârea Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr.0068 din 17 iulie 2002 privind dezvoltarea Sistemului Național de Interceptare a Comunicațiilor destinat punerii în aplicare a actelor de autorizare emise în temeiul art.13 din Legea nr.51/1991 privind securitatea națională a României, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, în aplicarea hotărârii anterior menționate, în conformitate

cu art.25 și art.26 din Legea nr.14/1992 privind organizarea și funcționarea S.R.I., C.N.I.C. este o unitate din structura S.R.I.. Potrivit art.13 din Legea nr.415/2002 privind organizarea și funcționarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării, hotărârile acestuia sunt obligatorii pentru membrii săi, iar, potrivit art.4 lit.f) pct.23 din același act normativ, Consiliul Suprem de Apărare a Țării aprobă structura organizatorică, efectivele și regulamentele de funcționare ale S.R.I.. În ceea ce privește organizarea, funcționarea și atribuțiile, respectiv competența C.N.I.C., acestea sunt reglementate prin actele normative anterior menționate coroborate cu dispozițiile reglementate prin Ordin al Directorului S.R.I. privind organizarea și funcționarea C.N.I.C., precum și prin Regulamentul de funcționare al S.R.I., acte cu caracter clasificat.

120. Cu Adresa nr.9561 din 2 decembrie 2021, i-au fost adresate Î.C.C.J. următoarele întrebări: (1) Care sunt „dispozițiile legale privind punerea în aplicare a supravegheților tehnice realizate de organele de urmărire penală în Cadrul C.N.I.C.” la care fac referire prevederile art.12 alin.(3) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Î.C.C.J.?; (2) Există vreun act (normativ sau de altă natură) care reglementează organizarea și funcționarea, atribuțiile, competența C.N.I.C. la care președintele Î.C.C.J. sau judecătorul anume desemnat se raportează în cadrul exercitării verificării prevăzute de art.30¹ din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară?; (3) Care este punctul de vedere al Î.C.C.J. în legătură cu aspectele de neconstituționalitate anterior specificate?

121. Cu Adresa nr.1859 din 14 decembrie 2021, înregistrată la Curtea Constituțională cu nr.10136 din 15 decembrie 2021, Î.C.C.J. a comunicat, în esență, următoarele:

122. Referitor la prima întrebare, a precizat că „dispozițiile legale privind punerea în aplicare a supravegheților tehnice realizate de organele de urmărire penală în cadrul C.N.I.C.”, la care se referă prevederile art.12 alin.(3) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Î.C.C.J., sunt reprezentate de dispozițiile art.8 alin.(2) teza a doua din Legea nr.14/1992 privind organizarea și funcționarea S.R.I., cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora, *la cererea organelor de urmărire penală, C.N.I.C. asigură accesul nemijlocit și independent al acestora la sistemele tehnice în scopul executării supravegheții tehnice prevăzute la art. 138 alin.(1) lit.a) din Codul de procedură penală*. În consecință, verificarea efectuată în condițiile art.30¹ din Legea nr.304/2004 și ale art.12 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Î.C.C.J. este legată de respectarea dispozițiilor legale care consacră asigurarea accesului nemijlocit și independent al organelor de urmărire penală la sistemele tehnice ale C.N.I.C., în scopul executării supravegheții tehnice prevăzute la art.138 alin.(1) lit.a) din Codul de procedură penală. Această concluzie se desprinde din economia dispozițiilor art.30¹ din Legea nr.304/2004 și a dispozițiilor art.8 alin.(2) din Legea nr.14/1992, ambele introduse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016 privind unele măsuri pentru punerea în executare a mandatelor de supraveghețe tehnice dispuse în procesul penal, și este confirmată prin *Rapoartele privind verificarea efectuată de președintele Î.C.C.J. în temeiul art.30¹ din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare*.

123. Referitor la cea de-a doua întrebare, a precizat că în acord cu limitele și obiectivele verificării, prevăzute în art.30¹ din Legea nr.304/2004, aceasta se realizează prin raportare la atribuția C.N.I.C. reglementată în dispozițiile art.8 alin.(2) teza a doua din Legea nr.14/1992, de a asigura accesul nemijlocit și independent al organelor de urmărire penală la sistemele sale tehnice, în scopul executării supravegheții tehnice prevăzute la art.138 alin.(1) lit.a) din Codul de procedură penală. De asemenea, așa cum rezultă din Rapoartele privind verificarea efectuată de președintele Î.C.C.J. în temeiul art.30¹ din Legea nr.304/2004, verificarea menționată se realizează prin raportare la condițiile concrete de acces nemijlocit și independent al organelor de urmărire penală la sistemele tehnice ale C.N.I.C., stabilite prin protocolul încheiat în temeiul art.8 alin.(3) din Legea nr.14/1992.

124. Referitor la solicitarea punctului de vedere al Î.C.C.J. în legătură cu aspectele de neconstituționalitate, aceasta a comunicat că, în raport cu dispozițiile art.17 alin.(1) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, incidente în materia controlului constituționalității legilor înainte de promulgare (care prevăd că, până la data dezbaterilor, președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului pot prezenta, în scris, punctul lor de vedere), precum și în raport cu dispozițiile art.76 din aceeași lege (care se referă la comunicarea de informații, documente și acte), Î.C.C.J. nu este abilitată să transmită instanței de contencios constituțional un punct de vedere cu privire la aspecte de neconstituționalitate ridicate în cadrul controlului constituționalității legilor înainte de promulgare de titularii dreptului de sesizare a Curții Constituționale, în cazul în care instanța supremă nu a exercitat acest drept, conform art.146 lit.a) din Constituție, art.15 alin.(1) din Legea nr.47/1992 și art.25 lit.c) din Legea nr.304/2004. Totodată, a fost atașat ultimul raport privind verificarea efectuată de președintele Î.C.C.J. în temeiul art.30¹ din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

125. Curtea, la termenul de judecată din 16 decembrie 2021, a amânat deschiderea deliberărilor în cele trei dosare pentru data de 26 ianuarie 2022 și ulterior la 9 februarie 2022, respectiv 16 februarie 2022, când a pronunțat prezenta decizie.

CURTEA,

examinând obiecțiile de neconstituționalitate, punctul de vedere al Guvernului, rapoartele judecătorului-raportor, memoriile *amicus curiae*, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr.47/1992, reține următoarele:

126. Actele de sesizare au ca obiect dispozițiile Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.6/2016 privind unele măsuri pentru punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică dispuse în procesul penal, precum și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.6/2016 în integralitatea sa.

127. Autorii sesizării susțin că dispozițiile legii criticate contravin prevederilor constituționale cuprinse în art.1 alin.(3), (4) și (5), art.21 alin.(3), art.26, art.28, art.61 alin.(1), art.73 alin.(3) lit.I) teza a doua, art.115 alin.(4) și (6), art.126, art.133 alin.(1), art.134 alin.(4), art.141 și art.147 alin.(4).

128. Având în vedere faptul că obiectul celor trei sesizări îl constituie dispoziții ale aceluiași act normativ, pentru o bună administrare a actului de justiție constituțională, în temeiul art.53 alin.(5) din Legea nr.47/1992, plenul Curții Constituționale dispune, din oficiu, conexarea celor trei cauze, respectiv a Dosarelor nr.3540A/2021 și nr.3541A/2021 la Dosarul nr.3504A/2021, care a fost primul înregistrat, urmând ca instanța constituțională să pronunțe o singură decizie prin care să efectueze controlul de constituționalitate *a priori* asupra dispozițiilor Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.6/2016 privind unele măsuri pentru punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică dispuse în procesul penal.

129. În prealabil examinării obiecției de neconstituționalitate, Curtea are obligația **verificării condițiilor de admisibilitate** ale acesteia, prin prisma titularului dreptului de sesizare, a termenului în care acesta este îndrituit să sesizeze instanța constituțională, precum și a obiectului controlului de constituționalitate. Dacă primele două condiții se referă la regularitatea sesizării instanței constituționale, din perspectiva legalei sale sesizări, cea de-a treia vizează stabilirea sferei sale de competență, astfel încât urmează să fie cercetate în ordinea anterioară, iar constatarea neîndeplinirii uneia dintre ele are efecte dirimante, făcând inutilă analiza celorlalte condiții (Decizia Curții Constituționale nr.66 din 21 februarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.213 din 9 martie 2018, paragraful 38).

130. Obiecția de neconstituționalitate îndeplinește condițiile prevăzute de art.146 lit.a) teza întâi din Constituție sub aspectul titularilor dreptului de sesizare, întrucât a fost formulată, pe de o parte, de un număr de 51 de deputați, iar, pe de altă parte, de Avocatul Poporului. În ceea ce privește obiectul controlului de constituționalitate, se observă că instanța de contencios constituțional a fost sesizată cu o lege adoptată, dar nepromulgată încă. Așa fiind, și condiția referitoare la obiectul controlului este îndeplinită.

131. Cu privire la termenul în care poate fi sesizată instanța de contencios constituțional, potrivit art.15 alin.(2) din Legea nr.47/1992, acesta este de 5 zile de la data depunerii legii adoptate la secretarii generali ai celor două Camere ale Parlamentului, respectiv de 2 zile, începând de la același moment, dacă legea a fost adoptată în procedură de urgență. Totodată, în temeiul art.146 lit.a) teza întâi din Legea fundamentală, Curtea Constituțională se pronunță asupra constituționalității legilor înainte de promulgarea acestora, care, potrivit art.77 alin.(1) teza a doua din Constituție, se face în termen de cel mult 20 de zile de la primirea legii adoptate de Parlament, iar, potrivit art.77 alin.(3) din Constituție, în termen de cel mult 10 zile de la primirea legii adoptate după reexaminare.

132. În cauză, Curtea observă că Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.6/2016 privind unele măsuri pentru punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică dispuse în procesul penal a fost adoptată, în procedură de urgență, de Camera Deputaților, în calitate de Cameră decizională, în data de 16 noiembrie 2021. La data de 22 noiembrie 2021, legea a fost depusă la secretarii generali ai celor două Camere pentru exercitarea dreptului de sesizare asupra constituționalității legii, iar în data de 24 noiembrie 2021 a fost trimisă la promulgare.

133. În acest context, Curtea reține că, în Dosarul nr.3504A/2021, sesizarea a fost realizată la data de 19 noiembrie 2021, în Dosarele nr.3540A/2021 și nr.3541A/2021, sesizarea a fost realizată la data de 23 noiembrie 2021. Așa fiind, în ceea ce privește Dosarele nr.3540A/2021 și nr.3541A/2021, Curtea constată că sesizarea sa a fost realizată în termenul legal de 2 zile de la depunerea legii adoptate la secretarii generali ai celor două Camere ale Parlamentului.

134. În ceea ce privește Dosarul nr.3504A/2021, Curtea observă că sesizarea a fost realizată la data de 19 noiembrie 2021. Referitor la acest aspect, Curtea reține că, potrivit jurisprudenței sale, chiar dacă obiecția de neconstituționalitate formulată a fost realizată înainte de începerea termenului de protecție de 2 zile, prevăzut de art.15 alin.(2) din Legea nr.47/1992, Curtea nu poate constata prematuritatea acesteia, pentru că sesizarea Curții Constituționale trebuie analizată sub aspectul exigenței nedepășirii termenului de protecție, și nu al depunerii sesizării la un moment anterior. O astfel de depunere nu împiedică curgerea termenului, astfel că ea trebuie socotită ca fiind depusă în termenul de protecție, odată ce acesta a început să curgă (Decizia nr.904 din 28 decembrie 2021, publicată în Monitorul Oficial nr.1236 din 28 decembrie 2021, paragraful 26).

135. În continuare, Curtea constată că, potrivit jurisprudenței sale, ordonanțele Guvernului aprobate de Parlament prin lege, în conformitate cu prevederile art.115 alin.(7) din Constituție, încetează să mai fie acte normative de sine stătătoare și devin, ca efect al aprobării de către autoritatea legiuitoare, acte normative cu caracter de lege, chiar dacă, din rațiuni de tehnică legislativă, alături de datele legii de aprobare, conservă și elementele de identificare atribuite la adoptarea lor de către Guvern (a se vedea, în acest sens, Decizia nr.95 din 8 februarie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.177 din 23 februarie 2006, sau Decizia nr.1039 din 9 iulie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.582 din 21 august 2009).

136. Curtea este competentă să analizeze în cadrul controlului de constituționalitate *a priori* ce privește legea de aprobare însăși îndeplinirea de către ordonanța de urgență aprobată a condițiilor prevăzute de art.115 alin.(4) și (6) din Constituție (în acest sens, cu titlu exemplificativ, se rețin Decizia nr.584 din 13 iunie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.457 din 6 iulie 2007, Decizia nr.421 din 9 mai 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.367 din 30 mai 2007, Decizia nr.919 din 6 iulie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.504 din 15 iulie 2011, Decizia nr.1533 din 28 noiembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.905 din 20 decembrie 2011, sau Decizia nr.55 din 5 februarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.136 din 25 februarie 2014).

137. În cadrul controlului de constituționalitate *a priori* exercitat asupra legilor de aprobare a ordonanțelor, se poate contesta și, implicit, Curtea poate efectua controlul atât asupra aspectelor de constituționalitate extrinsecă, cât și a celor de constituționalitate intrinsecă privind ordonanța astfel aprobată (Decizia nr.214 din 9 aprilie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.435 din 3 iunie 2019, paragraful 25). Curtea este competentă să analizeze dacă Guvernul, în calitate de legiuitor delegat, avea competența funcțională de natură constituțională să adopte o ordonanță de urgență într-un anumit domeniu (a se vedea Decizia nr.249 din 19 aprilie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.456 din 31 mai 2018, paragraful 48).

138. Curtea Constituțională a statuat în mod constant în jurisprudența sa că viciul de neconstituționalitate al unei ordonanțe simple sau al unei ordonanțe de urgență emise de Guvern nu poate fi acoperit prin aprobarea de către Parlament a ordonanței respective. Legea care aprobă o ordonanță de urgență neconstituțională este ea însăși neconstituțională (a se vedea în acest sens, cu titlu exemplificativ, Decizia nr.584 din 13 iunie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.457 din 6 iulie 2007, Decizia nr.421 din 9 mai 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.367 din 30 mai 2007, Decizia nr.1008 din 7 iulie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.507 din 23 iulie 2009, Decizia nr.738 din 19 septembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.690 din 8 octombrie 2012, sau Decizia nr.55 din 5 februarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.136 din 25 februarie 2014). În jurisprudența sa, Curtea a statuat că viciul de neconstituționalitate extrinsec ce privește însăși adoptarea ordonanței de urgență determină întotdeauna neconstituționalitatea legii de aprobare a acesteia, în ansamblu (Decizia nr.412 din 20 iunie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.570 din 11 iulie 2019, paragraful 45).

139. În consecință, Curtea constată că, prin prisma titularului dreptului de sesizare, a termenului în care acesta este îndrituit să sesizeze instanța constituțională, precum și a obiectului controlului de constituționalitate, a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art.146 lit.a) din Constituție, precum și ale art.1, 10, 15 și 18 din Legea nr.47/1992, republicată, să se pronunțe asupra constituționalității prevederilor Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.6/2016 privind unele măsuri pentru punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică dispuse în procesul penal, precum și a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr.6/2016 privind unele măsuri pentru punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică dispuse în procesul penal.

140. Curtea constată că o primă **critică de neconstituționalitate se referă la acordarea calității de organe de cercetare penală speciale organelor S.R.I. în ceea ce privește punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică, din dispoziția procurorului, în cazul infracțiunilor contra securității naționale prevăzute în titlul X din Codul penal și infracțiunilor de terorism.**

141. Curtea observă că, în varianta inițială, art.142 alin.(1) din Codul de procedură penală dispunea în sensul că „procurorul pune în executare supravegherea tehnică ori poate dispune ca aceasta să fie efectuată de organul de cercetare penală sau de lucrători specializați din cadrul poliției *ori de alte organe specializate ale statului*”. Prin Decizia nr.51 din 16 februarie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.190 din 14 martie 2016, Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că sintagma „*ori de alte organe specializate ale statului*” din cuprinsul dispozițiilor art.142 alin.(1) din Codul de procedură penală este neconstituțională.

142. Ca urmare a pronunțării deciziei anterior menționate, a fost adoptată Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016 prin care s-a urmărit punerea în acord a dispozițiilor procesual penale cu decizia Curții Constituționale. O primă modificare realizată prin ordonanța de urgență a fost aceea a

eliminării sintagmei „*ori de alte organe specializate ale statului*” - declarată ca fiind neconstituțională - din cuprinsul dispozițiilor art.142 alin.(1) din Codul de procedură penală (art.I pct.2). Totodată, prin ordonanța de urgență a fost modificat art.57 alin.(2) din Codul de procedură penală, în sensul completării acestuia cu mențiunea că „*organele de cercetare penală speciale pot efectua, în cazul infracțiunilor contra securității naționale prevăzute în titlul X din Codul penal și infracțiunilor de terorism, din dispoziția procurorului, punerea în aplicare a mandatelor de supraveghere tehnică*” (art.I pct.1). În completarea acestui nou text, prin aceeași ordonanță de urgență, s-a dispus modificarea art.13 din Legea nr.14/1992 privind organizarea și funcționarea S.R.I., publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.33 din 3 martie 1992, în sensul că „*organele S.R.I. nu pot efectua acte de cercetare penală, nu pot lua măsura reținerii sau arestării preventive și nici dispune de spații proprii de arest. Prin excepție, organele S.R.I. pot fi desemnate organe de cercetare penală speciale conform art.55 alin.(5) și (6) din Codul de procedură penală pentru punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică, conform prevederilor art.57 alin.(2) teza finală din Codul de procedură penală*” (art.IV pct.2).

143. În acest context, Curtea reține că, prin Decizia nr.51 din 16 februarie 2016, a constatat că „*actele îndeplinite de organele prevăzute la art.142 alin.(1) teza a doua din Codul de procedură penală reprezintă procedee probatorii care stau la baza procesului-verbal de consemnare a activității de supraveghere tehnică, ce constituie un mijloc de probă. Pentru aceste motive, organele care pot participa la realizarea acestora sunt numai organele de urmărire penală. Acestea din urmă sunt cele enumerate la art.55 alin.(1) din Codul de procedură penală, respectiv procurorul, organele de cercetare penală ale poliției judiciare și organele de cercetare penală speciale*” (paragraful 34).

144. Cu același prilej, Curtea a subliniat importanța faptului că, „*în multe state ale Uniunii Europene, dispozițiile codurilor de procedură penală, atunci când reglementează activitatea de supraveghere tehnică și de punere în executare a acesteia, o fac prin norme clare și previzibile și vizează doar organele judiciare*” (paragraful 36). Totodată, Curtea a constatat că „*nicio reglementare din legislația națională în vigoare, cu excepția dispozițiilor art.142 alin.(1) din Codul de procedură penală, nu conține vreo normă care să consacre expres competența unui alt organ al statului, în afara organelor de urmărire penală, de a efectua interceptări, respectiv de a pune în executare un mandat de supraveghere tehnică*” (paragraful 47).

145. Prin urmare, Curtea a reținut că „*este justificată opțiunea legiuitorului ca mandatul de supraveghere tehnică să fie pus în executare de procuror și de organele de cercetare penală, care sunt organe judiciare, conform art.30 din Codul de procedură penală, precum și de către lucrătorii specializați din cadrul poliției, în condițiile în care aceștia pot deține avizul de ofițeri de poliție judiciară, în condițiile art.55 alin.(5) din Codul de procedură penală. Această opțiune nu se justifică, însă, în privința includerii, în cuprinsul art.142 alin.(1) din Codul de procedură penală, a sintagmei «alte organe specializate ale statului», neprecizate în cuprinsul Codului de procedură penală sau în cuprinsul altor legi speciale*” (paragraful 49).

146. Curtea observă că, prin Decizia nr.51 din 16 februarie 2016, pe de o parte, a realizat o interpretare sistematică a ansamblului dispozițiilor procesual penale referitoare la metodele speciale de supraveghere tehnică, iar, pe de altă parte, a analizat propria jurisprudență și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în materie, subliniind gradul ridicat de intruziune în viața privată a persoanelor a acestor metode speciale de supraveghere tehnică, precum și consecințele produse de punerea în executare a acestora în planul vieții private și al secretului corespondenței. Prin urmare, din coroborarea celor anterior reținute, instanța de contencios constituțional a apreciat că stabilirea cu exactitate a organelor abilitate să realizeze punerea în executare a metodelor speciale de supraveghere tehnică este un element esențial și a subliniat *necesitatea ca aceste organe să fie circumscrise sferei organelor judiciare, în speță procurorul, organele de cercetare penală, lucrătorii specializați din cadrul poliției, în condițiile în care aceștia pot deține avizul de ofițeri de poliție judiciară, iar nu altor persoane/entități ale căror atribuții se exercită în domenii care nu țin de prevenirea și descoperirea infracțiunilor și de tragerea la răspundere a persoanelor care au săvârșit infracțiuni*. De altfel, Curtea observă că, în cauza în care a fost pronunțată Decizia nr.51 din 16 februarie 2016, *critica de neconstituționalitate a pornit tocmai de la faptul că punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică dispuse într-un dosar penal a fost realizată de către S.R.I., iar în argumentarea soluției de admitere Curtea face referire la un studiu de drept comparat din care reiese că în majoritatea statelor Uniunii Europene punerea în executare a măsurilor de supraveghere tehnică este realizată doar de organele judiciare, respectiv de către judecătorul de instrucție, organele de urmărire penală sau poliție* (paragraful 36).

147. Așa fiind, interpretând dispozițiile procesual penale referitoare la metodele speciale de supraveghere tehnică și aplicând principiile constituționale și convenționale în materie, Curtea a evidențiat reperele comportamentului constituțional pe care legiuitorul avea obligația să și-l însușească, aplicând cele statuate de Curte în adoptarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.6/2016. Acest aspect a fost sesizat și de Î.C.C.J. - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, care, prin Decizia nr.22 din 25 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.1057 din 28 decembrie 2016, a reținut următoarele: „cât timp, în prezentarea

raționamentului său juridic [paragraful 49 al deciziei (n.r. nr.51 din 16 februarie 2016)], Curtea Constituțională a identificat, într-o manieră lipsită de orice echivoc, organele care au abilitatea să efectueze acte de supraveghere tehnică și condițiile pe care trebuie să le îndeplinească, aceasta a furnizat astfel atât autorităților cu competențe în procesul de legiferare, cât și instanțelor judecătorești toate elementele necesare pentru cunoașterea efectelor ce trebuie atribuite deciziei sale”.

148. În acest context, Curtea observă că legiuitorul a reglementat, în cadrul Codului de procedură penală, categoria organelor de cercetare penală speciale, în condițiile în care precizarea/enumerarea acestora intră în sfera sa de competență. Astfel, în principiu, legiuitorul are libertatea de a reglementa categoria organelor de cercetare penală speciale, includerea sau excluderea anumitor elemente din această categorie. Cu toate acestea, Curtea constată că orice reglementare în domeniu trebuie să fie realizată cu respectarea drepturilor și a libertăților fundamentale incidente. Astfel, deși legiuitorul se bucură de o marjă de apreciere destul de întinsă, având în vedere că acesta se află într-o poziție care îi permite să aprecieze, în funcție de o serie de criterii, necesitatea unei anumite politici penale, această competență nu este absolută, în sensul excluderii exercitării controlului de constituționalitate asupra măsurilor adoptate. Totodată, Curtea apreciază că reglementarea aspectelor urmăririi penale este guvernată de principiul legalității. Cu alte cuvinte, calificarea unei persoane/entități ca organ de cercetare penală special ține de voința legiuitorului, dar această voință nu poate fi una absolută, ci ea trebuie să fie exprimată respectând cadrul constituțional incident.

149. Curtea observă că prin intermediul Ordonanței de urgență a Guvernului nr.6/2016 a fost reglementată posibilitatea ca organele S.R.I. să fie desemnate organe de cercetare penală speciale, conform art.55 alin.(5) și (6) din Codul de procedură penală, pentru punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică, în cazul infracțiunilor contra securității naționale prevăzute în titlul X din Codul penal și infracțiunilor de terorism, conform prevederilor art.57 alin.(2) teza finală din Codul de procedură penală.

150. Potrivit art.1 din Legea nr.14/1992 privind organizarea și funcționarea S.R.I., acesta este serviciul organizat de stat specializat în domeniul informațiilor privitoare la siguranța națională a României, parte componentă a sistemului național de apărare, activitatea sa fiind organizată și coordonată de Consiliul Suprem de Apărare a Țării. De asemenea, potrivit art.2 din același act normativ, S.R.I. organizează și execută activități pentru culegerea, verificarea și valorificarea informațiilor necesare cunoașterii, prevenirii și contracarării oricăror acțiuni care constituie, potrivit legii, amenințări la adresa siguranței naționale a României. Totodată, potrivit art.3 din legea sa de organizare și funcționare, S.R.I. asigură apărarea secretului de stat și prevenirea scurgerii de informații care, potrivit legii, nu pot fi divulgate. Din cele anterior menționate, rezultă că rolul principal al S.R.I. este acela de a culege, verifica și valorifica informațiile necesare cunoașterii, prevenirii și contracarării oricăror acțiuni care constituie, potrivit legii, amenințări la adresa siguranței naționale a României, cu scopul realizării securității naționale, asigurării respectării drepturilor și libertăților cetățenilor și apărării statului de drept.

151. Așa fiind, Curtea observă că *sfera atribuțiilor S.R.I. diferă de cea a organelor/instituțiilor care exercită atribuții în materia prevenirii și descoperirii infracțiunilor și a tragerii la răspundere a persoanelor care au săvârșit infracțiuni, iar acest aspect este pe deplin subliniat în jurisprudența instanței de contencios constituțional.*

152. Astfel, prin Decizia nr.91 din 28 februarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.348 din 20 aprilie 2018, paragrafele 27 și 53-56, Curtea a reținut că, în ceea ce privește înregistrările realizate, se poate distinge între înregistrările realizate ca urmare a punerii în executare a unui mandat de supraveghere tehnică dispus potrivit Codului de procedură penală și înregistrările rezultate din activități specifice culegerii de informații care presupun restrângerea exercițiului unor drepturi sau libertăți fundamentale ale omului, autorizate potrivit Legii nr.51/1991 privind securitatea națională a României, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.190 din 18 martie 2014, în cadru extra procesual penal.

153. Potrivit art.2 alin.(1) din Legea nr.51/1991, realizarea securității naționale se înfăptuiește prin cunoașterea, prevenirea și înlăturarea amenințărilor interne sau externe ce pot aduce atingere valorilor prevăzute în art.1 din același act normativ. Astfel, complexul de activități derulat de organele de stat cu atribuții în domeniul securității naționale se circumscrie acestei sfere și are ca scop obținerea de informații care să asigure cunoașterea, prevenirea și înlăturarea amenințărilor interne sau externe la securitatea națională. Pe de altă parte, Curtea a observat că activitatea procesual penală este destinată constatării existenței sau inexistenței unei infracțiuni, identificării persoanei care a săvârșit-o, cunoașterii împrejurărilor care contribuie la aflarea adevărului în procesul penal, necesare pentru justa soluționare a cauzei, având ca scop tragerea la răspundere penală a persoanei vinovate. Așa fiind, *Curtea a constatat că scopul în care sunt utilizate activitățile întreprinse în domeniul securității naționale este diferit de cel al activității procesual penale.* Primele se axează pe cunoașterea, prevenirea și înlăturarea amenințărilor interne sau externe cu scopul realizării securității naționale, iar celelalte au ca scop tragerea la răspundere penală a persoanelor care au săvârșit infracțiuni. Astfel, într-o interpretare sistematică și teleologică, rezultă că *Legea nr.51/1991 și Codul de procedură penală au finalități diferite*, care se reflectă și în scopul pentru care este dispusă autorizarea unor activități

specifice culegerii de informații care presupun restrângerea exercițiului unor drepturi sau libertăți fundamentale ale omului/măsura supravegherii tehnice. Cu alte cuvinte, existența unei situații care constituie amenințare la adresa securității naționale nu presupune în mod automat și necesar pregătirea sau săvârșirea unei infracțiuni contra securității naționale, mijloacele de preîntâmpinare a amenințărilor la adresa securității naționale neputându-se rezuma la combaterea infracțiunilor.

154. Prin Decizia nr.51 din 16 februarie 2016, Curtea a statuat că „este justificată opțiunea legiuitorului ca mandatul de supraveghere tehnică să fie pus în executare de procuror și de organele de cercetare penală, care sunt organe judiciare, conform art.30 din Codul de procedură penală, precum și de către lucrătorii specializați din cadrul poliției, în condițiile în care aceștia pot deține avizul de ofițeri de poliție judiciară, în condițiile art.55 alin.(5) din Codul de procedură penală”, iar nu de alte organe cu atribuții în alte domenii, precum cel al securității naționale. De altfel, *însuși legiuitorul a operat această diferențiere atunci când a adoptat Legea nr.14/1992 privind organizarea și funcționarea S.R.I. și a prevăzut expres, în articolul 13 al legii, că organele acestuia nu pot efectua acte de cercetare penală, text care nu a fost modificat timp de 25 de ani, până la modificarea supusă acum controlului de constituționalitate*. Aceeași lege prevede, în art.11, că dacă ofițerii de informații descoperă, în activitatea lor de contracarare a amenințărilor la adresa securității naționale, indicii de pregătire sau de săvârșire a unor fapte penale, sunt obligați să sesizeze organele de urmărire penală.

155. Mai mult, Curtea reține că *Agencia pentru drepturi fundamentale a Uniunii Europene*, în materialul „Supravegherea de către serviciile de informații: garanțiile drepturilor fundamentale și remedii în UE”, volumul II, p.28, a subliniat că un element-cheie este amploarea relației dintre serviciile de securitate și forțele de ordine. Într-adevăr, *o separare organizațională între serviciile secrete și autoritățile de aplicare a legii este de obicei considerată o garanție împotriva concentrării de puteri într-un singur serviciu și riscului utilizării arbitrare a informațiilor obținute în secret*.

156. Totodată, Curtea observă că, potrivit *Recomandării 1402 (1999) adoptate de Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei, la 26 aprilie 1999, pct.B.3., „Serviciile cu atribuții în materie de securitate internă nu ar trebui să fie autorizate să desfășoare activități de aplicare a legii, cum ar fi anchete penale, arestări sau detenție*. Din cauza riscului ridicat de abuz în raport cu aceste competențe și pentru a evita dublarea activităților tradiționale ale poliției, aceste prerogative ar trebui să aparțină exclusiv altor organe de aplicare a legii”.

157. Așa fiind, Curtea constată că *S.R.I. are atribuții care, potrivit legislației în vigoare, se exercită în domenii care nu țin de prevenirea și descoperirea infracțiunilor și de tragerea la răspundere a persoanelor care au săvârșit infracțiuni*.

158. Având în vedere aceste aspecte, precum și cele reținute prin Decizia nr.51 din 16 februarie 2016, precizat, Curtea constată că *atribuirea calității de organ de cercetare penală specială S.R.I. încalcă prevederile art.1 alin.(5), ale art.26 și ale art.28 din Constituție*.

159. Curtea constată că în condițiile în care atribuirea calității de organ de cercetare penală specială S.R.I. este *per se* neconstituțională, nu se mai impune a fi analizate criticile de neconstituționalitate referitoare la lipsa de claritate și previzibilitate a dispozițiilor art.I pct.1 fraza a doua și art.IV pct.2 fraza a doua din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016, sub aspectul nearmonizării conținutului acestor prevederi și a existenței unui paralelism legislativ generat de acestea.

160. În concluzie, Curtea constată că **dispozițiile art.I pct.1 fraza a doua și ale art.IV pct.2 fraza a doua din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016 privind unele măsuri pentru punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică dispuse în procesul penal încalcă prevederile art.1 alin.(5), ale art.26 și ale art.28 din Constituție**.

161. Examinând **critica de neconstituționalitate referitoare la competența președintelui Î.C.C.J. sau a unuia dintre judecătorii anume desemnați de către acesta de a verifica modul de punere în aplicare, în cadrul C.N.I.C., a supravegheților tehnice realizate de organele de urmărire penală**, Curtea observă că prin art.II pct.1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016 a fost introdus un nou articol, 30¹, în cadrul Legii nr.304/2004 privind organizarea judiciară, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.827 din 13 septembrie 2005, prin care se prevede că „Semestrial sau ori de câte ori este nevoie, președintele Î.C.C.J. sau unul dintre judecătorii anume desemnați de către acesta verifică modul de punere în aplicare în cadrul C.N.I.C. prevăzut de art.8 alin.2 din Legea nr.14/1992 privind organizarea și funcționarea S.R.I., cu modificările și completările ulterioare, a supravegheților tehnice realizate de organele de urmărire penală”. Totodată, potrivit art.IV pct.1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016, „verificarea modului de punere în aplicare în cadrul C.N.I.C. a executării acestor supravegheți tehnice se realizează potrivit art.30¹ din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare”. Această verificare se face în condițiile prevăzute prin Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Î.C.C.J., republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.121 din 17 februarie 2020. Potrivit art.12 din acest Regulament: „(1) Președintele Î.C.C.J. sau un judecător anume desemnat de către acesta, prin ordin, verifică modul de punere în aplicare în cadrul C.N.I.C. prevăzut de art.8 alin.2 din Legea nr.14/1992 privind organizarea și funcționarea S.R.I., cu modificările și completările ulterioare, a supravegheților tehnice realizate de organele de urmărire penală”.

(2) Verificarea prevăzută la alin.(1) se realizează semestrial sau ori de câte ori este nevoie, din oficiu.

(3) Verificarea modului de punere în aplicare a supravegherilor tehnice se realizează prin:

a) verificarea măsurilor generale care au ca scop asigurarea respectării dispozițiilor legale privind punerea în aplicare a supravegherilor tehnice realizate de organele de urmărire penală în cadrul C.N.I.C.;

b) verificarea, prin sondaj, a respectării dispozițiilor legale privind punerea în aplicare a supravegherilor tehnice realizate de organele de urmărire penală în cadrul C.N.I.C..

(4) După efectuarea fiecărei verificări, președintele Î.C.C.J. sau judecătorul anume desemnat care a efectuat verificarea întocmește un raport în care sunt prevăzute constatările, măsurile și autoritățile sau instituțiile sesizate. Raportul se publică pe pagina de internet a Î.C.C.J..

162. Referitor la susținerea potrivit căreia **prin norma criticată se reglementează un control al judecătorilor asupra unei instituții din afara puterii judecătorești care nu este jurisdicțional, ci administrativ**, Curtea observă că activitatea judecătorilor are atât o componentă jurisdicțională, care se circumscrie soluționării cauzelor aflate în competența de judecată a instanțelor judecătorești, cât și o componentă administrativă, care se circumscrie acelor atribuții care, potrivit legii, vizează buna desfășurare a activității administrative a instanței.

163. Referitor la **atribuțiile jurisdicționale**, Curtea reține că, potrivit art.126 alin.(1)-(3) din Constituție, justiția se realizează prin Î.C.C.J. și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege; competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege; Î.C.C.J. asigură interpretarea și aplicarea unitară a legii de către celelalte instanțe judecătorești, potrivit competenței sale. De asemenea, conform art.1 alin.(1) teza întâi din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.826 din 13 septembrie 2005, judecătorii desfășoară activitate judiciară în scopul îndeplinirii justiției. Interpretând dispozițiile art.126 alin.(1) din Constituție, Curtea Constituțională a constatat că instanța de judecată beneficiază, în mod exclusiv, de *jurisdictio și imperium*, adică de puterea de a „spune” dreptul și de a impune executarea unor pedepse penale prin intermediul hotărârilor pronunțate, în materie penală, precum și executarea forțată a hotărârilor/a da hotărâri cu putere de executare silită, în materie civilă (Decizia nr.23 din 20 ianuarie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.240 din 31 martie 2016, paragraful 23; Decizia nr.895 din 17 decembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.84 din 4 februarie 2016, paragraful 23).

164. În ceea ce privește **componenta administrativă**, Curtea observă că, potrivit art.43 din Legea nr.304/2004, „fiecare instanță judecătorească este condusă de un președinte care exercită atribuțiile manageriale în scopul organizării eficiente a activității acesteia; președinții curților de apel și ai tribunalelor exercită, de asemenea, atribuții de coordonare și control ale administrării instanței unde funcționează, precum și ale instanțelor din circumscripție; președinții judecătoriilor și ai tribunalelor specializate exercită și atribuții de administrare a instanței”. Atribuțiile președintelui și vicepreședinților instanțelor, a colegiilor de conducere și a președinților de secții sunt dezvoltate la nivel normativ prin art.7-24 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești. Pe de altă parte, potrivit art.47 din Legea nr.304/2004, „președinții instanțelor desemnează judecătorii care urmează să îndeplinească, potrivit legii, și alte atribuții decât cele privind activitatea de judecată”. Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Î.C.C.J. reglementează atribuțiile președintelui acestei instanțe, la art.12 fiind dezvoltată atribuția de verificare a modului de punere în aplicare în cadrul C.N.I.C. a supravegherilor tehnice realizate de organele de urmărire penală. Pe de altă parte, potrivit art.64 din același regulament, „în afară de activitatea de judecată, judecătorii duc la îndeplinire orice alte atribuții stabilite de Colegiul de conducere, de președintele și vicepreședinții Î.C.C.J., precum și de președinții de secții, potrivit legii și prezentului regulament”.

165. În ceea ce privește natura procedurii de verificare a modului de punere în aplicare în cadrul C.N.I.C. a supravegherilor tehnice realizate de organele de urmărire penală, în primul rând se observă că dispozițiile art.30¹ din Legea nr.304/2004, care normează la nivel legislativ primar această competență, sunt așezate în capitolul referitor la conducerea Î.C.C.J.. Acest capitol, pe lângă nominalizarea organelor de conducere ale Î.C.C.J., indică și o serie de atribuții ale acestora, atribuții a căror îndeplinire vizează buna desfășurare a activității administrative a instanței. Cu alte cuvinte, atribuțiile prevăzute în acest capitol fac parte din componenta administrativă a desfășurării activității de către judecători, neintrând în activitatea judiciară desfășurată în scopul îndeplinirii justiției. Așa fiind, concluzia ce se desprinde este aceea că **atribuția de verificare a modului de punere în aplicare în cadrul C.N.I.C. a supravegherilor tehnice realizate de organele de urmărire penală are un caracter administrativ, neputând fi calificată ca o atribuție ce intră în sfera activității judiciare**.

166. În ceea ce privește persoanele în sarcina cărora incumbă obligația realizării verificării prevăzute de dispozițiile art.30¹ din Legea nr.304/2004, Curtea observă că acestea sunt nominalizate expres de textul legii, în persoana președintelui Î.C.C.J. sau a unui judecător anume desemnat de către acesta. Curtea reține că îndeplinirea obligației prevăzute de textul de lege menționat nu se realizează în cadrul exercitării unei funcții distincte de cea de președinte al Î.C.C.J. sau de judecător la această

instanță. Dimpotrivă, îndeplinirea acestei obligații este condiționată expres de deținerea, concomitent cu realizarea verificării, a acestor funcții. Cu alte cuvinte, *realizarea verificării prevăzute de dispozițiile art.30¹ din Legea nr.304/2004 este configurată de către legiuitor ca o atribuție specifică funcției de președinte al Î.C.C.J., respectiv celei de judecător la această instanță*. Astfel, cele două elemente, funcția deținută și atribuția prevăzută de dispozițiile art.30¹ din Legea nr.304/2004, sunt intrinsec legate între ele și aflate într-un raport de subsidiaritate, pierderea calității respective determinând imposibilitatea realizării atribuției prevăzute de dispozițiile art.30¹ din Legea nr.304/2004.

167. În fine, din analiza dispozițiilor legale criticate, Curtea constată că legiuitorul a reglementat obiectul acestui control, precum și persoanele îndrituite cu realizarea sa, însă în ceea ce privește efectele sale nu există nicio reglementare, singura prevedere fiind cea regăsită în art.12 alin.(4) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Î.C.C.J.. Potrivit acesteia, „după efectuarea fiecărei verificări, președintele Î.C.C.J. sau judecătorul anume desemnat care a efectuat verificarea întocmește un raport în care sunt prevăzute constatările, măsurile și autoritățile sau instituțiile sesizate. Raportul se publică pe pagina de internet a Î.C.C.J.”.

168. Plecând de la aceste premise, Curtea reține că prin art.IV pct.1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016 s-a prevăzut că, la cererea organelor de urmărire penală, C.N.I.C. din cadrul S.R.I. asigură accesul nemijlocit și independent al acestora la sistemele tehnice în scopul executării supravegherii tehnice prevăzute la art.138 alin.(1) lit.a) din Codul de procedură penală.

169. Curtea observă că, potrivit *Adresei nr.317888 din 15 decembrie 2021*, înregistrată la Curtea Constituțională cu nr.10181 din 16 decembrie 2021, S.R.I. a comunicat faptul că C.N.I.C. a fost înființat prin *Hotărârea Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr.0068 din 17 iulie 2002* privind dezvoltarea Sistemului Național de Interceptare a Comunicațiilor destinat punerii în aplicare a actelor de autorizare emise în temeiul art.13 din Legea nr.51/1991 privind securitatea națională a României, republicată, cu modificările și completările ulterioare. S-a precizat faptul că C.N.I.C. este o unitate din structura S.R.I., în conformitate cu dispozițiile art.25 din Legea nr.14/1992 privind organizarea și funcționarea S.R.I., potrivit căruia, în componența S.R.I. intră unități și subunități, în concordanță cu specificul activității sale, echivalente structurilor din ministere, iar structura, efectivele, mobilizarea rezerviștilor S.R.I., precum și Regulamentul de funcționare a acestuia se aprobă de Consiliul Suprem de Apărare a Țării. De asemenea, s-a menționat că, potrivit art.1 din Legea nr.415/2002 privind organizarea și funcționarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării, acesta este autoritatea administrativă autonomă învestită, potrivit Constituției, cu organizarea și coordonarea unitară a activităților care privesc apărarea țării și siguranța națională, iar hotărârile acestuia sunt obligatorii pentru membrii săi, conform art.13 din aceeași lege. Totodată, potrivit art.4 lit.f) pct.23, Consiliul Suprem de Apărare a Țării aprobă structura organizatorică, efectivele și regulamentele de funcționare ale S.R.I..

170. Plecând de la cele anterior menționate, Curtea observă că Legea nr.14/1992, în capitolul 2, reglementează organizarea și funcționarea S.R.I.. Potrivit acestor dispoziții, conducerea S.R.I., în funcție de anumite specificități, se exercită prin Consiliul director, Biroul executiv al Consiliului director și directorul S.R.I.. Reglementarea acestei categorii în structura S.R.I. se realizează exclusiv prin acte normative cu caracter de lege organică. Spre deosebire de reglementarea organelor de conducere, structurile aflate în subordinea acestora nu sunt stabilite prin lege, ci, potrivit art.25 și 26 din Legea nr.14/1992 și art.4 lit.f) pct.23 din Legea nr.415/2002, acestea se stabilesc în urma aprobării de către Consiliul Suprem de Apărare a Țării a structurii organizatorice, efectivelor și regulamentelor de funcționare ale S.R.I.. Așa fiind, Curtea constată că *înființarea C.N.I.C., ca unitate din structura S.R.I., prin hotărâre a Consiliului Suprem de Apărare a Țării este făcută în acord cu prevederile legale anterior menționate*.

171. Curtea constată că înființarea și definirea C.N.I.C. ca unitate din structura S.R.I. produc consecințe și în ceea ce privește *modalitatea de control al activității acesteia*.

172. Referitor la acest aspect, Curtea constată că, prin Decizia nr.26 din 16 ianuarie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.193 din 12 martie 2019, paragrafele 178-181, instanța de contencios constituțional a reținut că acolo unde legea prevede expres controlul parlamentar asupra unei autorități publice, acesta se va realiza în formele prevăzute de lege, prin intermediul comisiilor permanente de control al activității autorităților publice, reglementate concret de lege, respectiv prin intermediul rapoartelor de activitate pe care autoritățile publice sunt obligate să le prezinte periodic (anual) în fața celor două Camere, în ședință reunită, după caz (Decizia nr.206 din 3 aprilie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.351 din 23 aprilie 2018, paragraful 79).

173. Potrivit art.65 alin.(2) lit.h) din Constituție, „(2) Camerele își desfășoară lucrările și în ședințe comune, potrivit unui regulament adoptat cu votul majorității deputaților și senatorilor, pentru: [...] h) numirea, la propunerea Președintelui României, a directorilor serviciilor de informații și exercitarea controlului asupra activității acestor servicii”. În esență, *textul constituțional stabilește un control civil asupra serviciilor secrete ale statului, exercitat de organul reprezentativ suprem al poporului român, Parlamentul, întrunit în ședință comună*. Această reglementare constituțională este în sine o aplicare a dispozițiilor constituționale ale art.1 alin.(3), care consacră caracterul democratic al statului român. Curtea a reținut că exercitarea acestei atribuții trebuie să fie efectivă și realizată într-un mod care să

reflecta un standard înalt de protecție a drepturilor și libertăților fundamentale. *La nivel legal, art. 1 alin.(2)-(4) din Legea nr.14/1992 prevede, de asemenea, că activitatea S.R.I. este controlată de Parlament; anual sau când Parlamentul hotărăște, directorul S.R.I. prezintă acestuia rapoarte referitoare la îndeplinirea atribuțiilor ce revin S.R.I., potrivit legii, iar, în vederea exercitării controlului concret și permanent, se constituie o comisie comună a celor două Camere. Rezultă că, pe de o parte, există un control permanent realizat de Comisia comună permanentă a Camerei Deputaților și Senatului pentru exercitarea controlului parlamentar asupra activității S.R.I., iar, pe de altă parte, există un control anual asupra activității acestuia prin prezentarea de rapoarte.*

174. Pe de altă parte, Curtea observă că *în urma controlului exercitat în baza normelor legale supuse controlului de constituționalitate în prezenta cauză de președintele Î.C.C.J. sau de către unul dintre judecătorii anume desemnați de către acesta au fost identificate un număr de cinci rapoarte, publicate pe site-ul Î.C.C.J. în datele de 8 ianuarie 2020, 14 august 2020, 5 februarie 2021, 31 august 2021 și 7 februarie 2022.*

175. Curtea constată că, potrivit rapoartelor din 5 februarie 2021 și 31 august 2021, activitatea de verificare a urmărit, de exemplu: (i) existența în perioada de referință a unor incidente de securitate informatică; (ii) existența unor avarii tehnice sau erori procedurale (inclusiv cele cauzate de operarea aplicațiilor informatice de către membrii personalului) în ceea ce privește activitatea de punere în executare a măsurilor de supraveghere tehnică și modul în care acestea au fost abordate și soluționate/remediate; (iii) asigurarea instruirii prealabile a personalului în condițiile upgradării echipamentelor/aplicațiilor informatice folosite; (iv) existența unor proceduri de auditare a modului de răspuns a sistemelor informatice în condițiile de suprasolicitare tehnică sau de atac informatic; (v) monitorizarea modului de funcționare a instrumentelor automatizate de limitare a erorilor; (vi) stabilitatea cadrului legislativ și operațional și asigurarea unui nivel adecvat de transparență pentru informațiile cu caracter general legate de aceste activități; (vii) existența unor proceduri operaționale unitare, precum și a unor garanții adecvate în situația punerii în executare a măsurilor de supraveghere tehnică cu sprijinul structurilor Poliției Române (DOS); (viii) evaluarea relațiilor instituționale dintre beneficiarii-organele de urmărire penală și C.N.I.C. și existența unor dificultăți sau disfuncționalități de orice natură în ceea ce privește punerea în aplicare a solicitărilor formulate de către organele de urmărire penală, în conformitate cu legea; (ix) existența vreunei revizui a protocoalelor prevăzute la art.8 alin.(3) din Legea nr.14/1992 (strict în ceea ce privește organele judiciare); (x) modalitățile concrete în care se asigură separarea circuitelor de date (sub aspectul echipamentelor, al aplicațiilor informatice și al persoanelor implicate), astfel încât datele interceptate să fie disponibile exclusiv organului de urmărire penală care a solicitat interceptarea și care este autorizat să le acceseze în condițiile legii, cu excluderea posibilității stocării, accesării sau modificării acestora de către orice alte instituții sau persoane terțe, inclusiv personalul C.N.I.C.. Aspecte similare au fost analizate și prin ultimul raport, din 7 februarie 2022.

176. Așa fiind, *din enumerarea anterioară, Curtea observă că verificarea efectuată de președintele Î.C.C.J. vizează o componentă tehnică și o componentă umană.*

177. În ceea ce privește *componenta tehnică*, aceasta vizează, spre exemplu, verificarea existenței eventualelor incidente de securitate informatică; existența unor avarii tehnice sau a unor erori procedurale (inclusiv cele cauzate de operarea aplicațiilor informatice de către membrii personalului) în ceea ce privește activitatea de punere în executare a măsurilor de supraveghere tehnică și modul în care acestea au fost abordate și soluționate/remediate; monitorizarea modului de funcționare a instrumentelor automatizate de limitare a erorilor etc.

178. Din perspectiva componentei tehnice, Curtea observă că, potrivit art.2 din Protocolul privind cooperarea între S.R.I. și Ministerul Public pentru stabilirea condițiilor concrete de acces la sisteme tehnice ale C.N.I.C., S.R.I.: a) asigură Ministerului Public sau organelor de cercetare penală delegate de acesta accesul direct, nemijlocit și independent la sistemul tehnic de interceptare, în scopul punerii în aplicare, în sistem centralizat, a mandatelor de supraveghere tehnică; b) pune la dispoziția Ministerului Public aplicațiile informatice deținute de C.N.I.C. pentru a solicita operatorilor de comunicații electronice direct/independent/nemijlocit datele de trafic, în condițiile legii speciale; c) acordă sprijinul necesar pentru soluționarea problemelor tehnice apărute cu ocazia desfășurării activităților prevăzute la literalele a) și b) potrivit competențelor prevăzute de lege.

179. Totodată, potrivit art.4 din același protocol, S.R.I.: a) acordă sprijin tehnic, prin compartimentele specializate, conștând în managementul și întreținerea aplicațiilor informatice și a echipamentelor, în vederea remedierii deranjamentelor software sau hardware apărute cu ocazia desfășurării activităților tehnice; b) acordă suportul tehnic necesar instalării și configurării de aplicații specifice pe terminalele de exploatare tehnice aflate în proprietatea/administrarea Ministerului Public, inclusiv cele amplasate în sediile aparținând Ministerului Public, întreținerea și depanarea echipamentelor de criptare produse de S.R.I. și utilizate de Ministerul Public revenind S.R.I.; c) acordă suportul tehnic și instruirea personalului Ministerului Public în vederea realizării rețelelor LAN aferente spațiilor destinate acestuia; d) stabilește politici, strategii și proceduri de securitate și protecție ce trebuie implementate pe terminalele și echipamentele din compunerea rețelei locale instalate în spațiile

destinate Ministerului Public.

180. În lumina celor expuse, Curtea constată că o verificare ce are ca obiectiv buna funcționare a componentei tehnice nu poate fi realizată decât prin examinarea parametrilor tehnici ai sistemului care aparține C.N.I.C. care, astfel cum s-a menționat anterior, este o unitate din structura S.R.I..

181. Referitor la *componenta umană*, aceasta vizează, spre exemplu, evaluarea relațiilor instituționale dintre beneficiari; modalitățile concrete în care se asigură separarea circuitelor de date (sub aspectul persoanelor implicate), astfel încât datele interceptate să fie disponibile exclusiv organului de urmărire penală care a solicitat interceptarea și care este autorizat să le acceseze în condițiile legii, cu excluderea posibilității stocării, accesării sau modificării acestora de către orice alte instituții sau persoane terțe, inclusiv personalul C.N.I.C..

182. În acest context, Curtea reamintește că punerea în executare a măsurilor de supraveghere tehnică se circumscrie activității de strângere a probelor necesare pentru a se constata dacă există sau nu temeiuri de trimitere în judecată, aspect ce ține, potrivit art.3 alin.(4) din Codul de procedură penală, de exercitarea funcției de urmărire penală. Cu alte cuvinte, punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică va fi realizată, întotdeauna, de organul de urmărire penală, în exercitarea funcției de urmărire penală, fiind exclus ca această competență să aparțină altor persoane/entități. Așa fiind, Curtea conchide că, din *perspectiva componentei umane*, verificarea efectuată, în temeiul art.30¹ din Legea nr.304/2004, de președintele Î.C.C.J. sau de judecătorul anume desemnat de către acesta vizează, de fapt, activitatea organului de urmărire penală care pune în executare mandatul de supraveghere tehnică. Însă, Curtea constată că o verificare a îndeplinirii parametrilor (tehnici și umani) specificați în rapoartele întocmite de către președintele Î.C.C.J. nu poate fi realizată prin verificarea exclusivă a activității organelor de urmărire penală care pun în aplicare în cadrul C.N.I.C. supraveghele tehnice.

183. Curtea observă că verificarea îndeplinirii anumitor parametri esențiali, ce țin de activitatea factorului uman, specificați în rapoartele întocmite de către președintele Î.C.C.J., precum modalitatea concretă în care se asigură separarea circuitelor de date sub aspectul persoanelor implicate, nu poate fi realizată fără a analiza activitatea personalului C.N.I.C., adică și a acelor persoane care nu au calitatea de organe de urmărire penală.

184. Prin urmare, *în cadrul verificării efectuate în temeiul art.30¹ din Legea nr.304/2004, președintele Î.C.C.J. sau judecătorul anume desemnat de către acesta va exercita atribuții de control și verificare atât asupra organului de urmărire penală, cât și a personalului S.R.I..*

185. Așa fiind, Curtea constată că, ***prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016, au fost acordate președintelui Î.C.C.J./judecătorului anume desemnat de către acesta competențe ce revin, potrivit Constituției, Parlamentului, fiind încălcat astfel principiul separației și echilibrului puterilor în stat consacrat de art.1 alin.(4) din Constituție.***

186. În continuare, Curtea constată că *instanța de contencios constituțional a reținut că activitatea de punere în executare a mandatului de supraveghere tehnică prevăzută la art.142 alin.(1) din Codul de procedură penală este realizată prin acte procesuale/procedurale*. Cu alte cuvinte, art.142 alin.(1) din Codul de procedură penală nu vizează activitățile tehnice, acestea fiind prevăzute la art.142 alin.(2) din același cod, care face referire la persoanele obligate să colaboreze cu organele de urmărire penală pentru punerea în executare a mandatului de supraveghere tehnică, respectiv la furnizorii de rețele publice de comunicații electronice sau furnizorii de servicii de comunicații electronice destinate publicului sau de orice tip de comunicare ori de servicii financiare. Curtea a conchis că actele îndeplinite de organele prevăzute la art.142 alin.(1) teza a doua din Codul de procedură penală reprezintă procedee probatorii care stau la baza procesului-verbal de consemnare a activității de supraveghere tehnică, ce constituie un mijloc de probă. Pentru aceste motive, organele care pot participa la realizarea acestora sunt numai organele de urmărire penală. Acestea din urmă sunt cele enumerate la art.55 alin.(1) din Codul de procedură penală, respectiv procurorul, organele de cercetare penală ale poliției judiciare și organele de cercetare penală speciale (Decizia nr.51 din 16 februarie 2016, precitată, paragrafele 33 și 34).

187. Totodată, prin Decizia nr.55 din 4 februarie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.517 din 17 iunie 2020, paragrafele 43, 46 și 47, în ceea ce privește înregistrările ce rezultă din aplicarea sistemului reglementat de Codul de procedură penală, *Curtea a constatat că procedura de contestare a legalității acestor mijloace de probă, precum și criteriile ce trebuie avute în vedere de judecătorul de cameră preliminară în cadrul acestui demers judiciar se desprind din dispozițiile procesual penale*. Atunci când analizează legalitatea mijlocului de probă și a procedurii probatorii prin care au fost obținute înregistrările, în cazul sistemului reglementat de Codul de procedură penală, judecătorul de cameră preliminară are în vedere, pe de o parte, condițiile impuse de dispozițiile legale pentru autorizarea unor asemenea măsuri, iar, pe de altă parte, organul competent să emită această autorizare. În acest context, Curtea a constatat că analiza legalității mijlocului de probă și a procedurii probatorii prin care au fost obținute înregistrările, în cadrul sistemului prevăzut de Codul de procedură penală, se raportează la condițiile prevăzute de acest act normativ. Curtea a

reținut că în cadrul procedurii de cameră preliminară se pot formula în scris cereri și excepții cu privire la legalitatea sesizării instanței, legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală. În cadrul procedurii de cameră preliminară, în măsura în care se formulează cereri și excepții referitoare la nelegalitatea probelor obținute prin procedeul supravegherii tehnice, judecătorul investit cu soluționarea cauzei va putea verifica îndeplinirea tuturor condițiilor legale relative la procedura supravegherii tehnice (Decizia nr.372 din 28 mai 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.822 din 9 octombrie 2019, paragraful 44).

188. Or, având în vedere, pe de o parte, aspectele verificate de președintele Î.C.C.J./de judecătorul anume desemnat de către acesta în cadrul controlului exercitat conform art.30¹ din Legea nr.304/2004, iar, pe de altă parte, competența funcțională a judecătorului de cameră preliminară, în componenta referitoare la verificarea legalității administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală, Curtea constată că nu poate fi realizată o distincție clară și neechivocă între cele două elemente.

189. Din această perspectivă, Curtea observă că în rapoartele publicate se precizează că nu este „rolul președintelui Î.C.C.J. de a verifica legalitatea procedurilor sau a probelor obținute prin mijloace tehnice de supraveghere, atribut exclusiv al judecătorului de cameră preliminară sau, după caz, al instanței de judecată”, respectiv că „legalitatea mijloacelor de probă obținute prin folosirea măsurilor de supraveghere tehnică este cenzurată, în fiecare caz în parte, după caz, de către judecătorul de cameră preliminară sau de instanța judecătorească”. Cu toate acestea, Curtea reține că *dispozițiile art.30¹ din Legea nr.304/2004 precizează expres că președintele Î.C.C.J./judecătorul anume desemnat de către acesta „verifică modul de punere în aplicare [...] a supravegheților tehnice realizate de organele de urmărire penală”*. Totodată, dispozițiile art.12 alin.(3) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Î.C.C.J. prevăd expres că verificarea modului de punere în aplicare a supravegheților tehnice se realizează prin: „verificarea măsurilor generale care au ca scop asigurarea respectării dispozițiilor legale privind punerea în aplicare a supravegheților tehnice realizate de organele de urmărire penală în cadrul C.N.I.C.”, respectiv „verificarea, prin sondaj, a respectării dispozițiilor legale privind punerea în aplicare a supravegheților tehnice realizate de organele de urmărire penală în cadrul C.N.I.C.”. Așa fiind, Curtea observă că înseși dispozițiile legale specifică drept obiect al verificării „punerea în executare a mandatului de supraveghere tehnică”, respectiv verificarea „dispozițiilor legale privind punerea în aplicare a supravegheților tehnice”.

190. Or, *Curtea constată că singurele dispoziții care reglementează punerea în executare a mandatului de supraveghere tehnică sunt cele ale art.142 din Codul de procedură penală*. Totodată, punerea în executare a măsurilor de supraveghere tehnică se circumscrie activității de strângere a probelor necesare pentru a se constata dacă există sau nu temeiuri de trimitere în judecată, aspect ce ține, potrivit art.3 alin.(4) din Codul de procedură penală, de exercitarea funcției de urmărire penală.

191. Curtea reține că norma criticată dă dreptul președintelui Î.C.C.J. ori unui judecător anume desemnat să exercite un control asupra anumitor elemente ce țin de activitatea de urmărire penală, în condițiile în care, potrivit art.55 alin.(6) din Codul de procedură penală, organele de cercetare penală ale poliției judiciare și organele de cercetare penală speciale își desfășoară activitatea de urmărire penală sub conducerea și supravegherea procurorului. În acest context, Curtea constată că *este dificil de distins între aspectele ce țin de competența de verificare a președintelui Î.C.C.J./judecătorului anume desemnat de către acesta și aspectele ce țin de competențele organelor de urmărire penală ori ale judecătorului de cameră preliminară*.

192. Pentru toate motivele arătate mai sus, Curtea constată că reglementarea competenței președintelui Î.C.C.J. sau a unuia dintre judecătorii anume desemnați de către acesta de a verifica modul de punere în aplicare, în cadrul C.N.I.C., a supravegheților tehnice realizate de organele de urmărire penală încalcă art.1 alin.(4) și (5), art.124, 126, 131 și 132 din Constituție.

193. **În concluzie, Curtea constată că dispozițiile art.II pct.1 și ale art.IV pct.1 fraza a treia din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016 privind unele măsuri pentru punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică dispuse în procesul penal încalcă prevederile art.1 alin.(4) și (5), art.124, art.126, art.131 și art.132 din Constituție.**

194. În continuare, Curtea urmează să analizeze **critica referitoare la introducerea, prin actul normativ criticat, pentru prima dată în legislația română, a C.N.I.C. în condițiile în care C.N.I.C. nu a fost înființat niciodată printr-un act normativ public.**

195. Cu titlu preliminar, în ceea ce privește *modul de autorizare a mandatelor* din care pot rezulta înregistrări, Curtea reține că, prin Decizia nr.55 din 4 februarie 2020, precitată, paragraful 42, a constatat că legislația în vigoare normează două sisteme diferite, și anume un sistem reglementat de Codul de procedură penală și un sistem reglementat de Legea nr.51/1991 privind securitatea națională a României. De asemenea, în jurisprudența sa (a se vedea Decizia nr.91 din 28 februarie 2018, precitată), Curtea a subliniat diferențele ce decurg din reglementarea separată a acestor două sisteme, atât în ceea ce privește activitățile derulate de organele de stat cu atribuții în domeniul securității naționale și de organele de urmărire penală, cât și în ceea ce privește scopul în care sunt utilizate activitățile întreprinse în domeniul securității naționale și în cel al activității procesual penale. Astfel,

Curtea a constatat că Legea nr.51/1991 și Codul de procedură penală au finalități diferite, care se reflectă și în scopul pentru care este dispusă autorizarea unor activități specifice culegerii de informații care presupun restrângerea exercițiului unor drepturi sau libertăți fundamentale ale omului/măsura supravegherii tehnice.

196. Curtea observă că C.N.I.C. a fost înființat prin Hotărârea Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr.0068 din 17 iulie 2002 privind dezvoltarea Sistemului Național de Interceptare a Comunicațiilor destinat punerii în aplicare a actelor de autorizare emise în temeiul art.13 din Legea nr.51/1991 privind securitatea națională a României, republicată, cu modificările și completările ulterioare. *Astfel, C.N.I.C. este o unitate din structura S.R.I., desemnat cu rolul de a obține, prelucra și stoca informații în domeniul securității naționale.* Curtea observă că referiri la C.N.I.C. au fost făcute în rapoartele de activitate ale S.R.I. din anii 2007 - 2014.

197. Primele mențiuni la nivel normativ referitoare la C.N.I.C. sunt cele din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016, și anume în art.II pct.1 referitor la introducerea art.30¹ în cuprinsul Legii nr.304/2004, respectiv în art.IV pct.1 referitor la introducerea alin.(2), în cuprinsul art.8 din Legea nr.14/1992. Ca urmare a modificărilor aduse de ordonanța de urgență, C.N.I.C. din cadrul S.R.I. i s-a atribuit o dublă funcționalitate.

198. Curtea reține că, pe de o parte, C.N.I.C. este desemnat cu rolul de a obține, prelucra și stoca informații în domeniul securității naționale, iar, pe de altă parte, prin intermediul acestuia se pun în executare mandatele de supraveghere tehnică.

199. Așa fiind, Curtea observă că C.N.I.C. a fost creat, prin hotărâre a Consiliului Suprem de Apărare a Țării, ca unitate din structura S.R.I., desemnat cu rolul de a obține, prelucra și stoca informații în domeniul securității naționale. Prin urmare, *Curtea constată că, din perspectiva necesității realizării securității naționale, este justificată modalitatea de înființare și de funcționare a C.N.I.C., fapt ce decurge din interpretarea coroborată a dispozițiilor art.25 și 26 din Legea nr.14/1992 și ale art.4 lit.f) pct.23 din Legea nr.415/2002, astfel cum s-a demonstrat anterior.*

200. În ceea ce privește punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică, Curtea observă că legiuitorul a optat pentru un sistem dualist. Pe de o parte, reglementează posibilitatea realizării unui sistem de punere în executare a mandatelor de supraveghere tehnică integrat fiecărei unități de parchet, iar, pe de altă parte, reglementează un sistem extern acestor unități, bazat pe existența unei singure entități prin intermediul căreia să poată fi puse în executare mandatele de supraveghere tehnică.

201. Existența primului sistem este relevată de modificarea, prin art.II pct.2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016, a alin.(1) al art.66 din Legea nr.304/2004, în sensul că „*Ministerul Public este autorizat să dețină și să folosească mijloace adecvate pentru obținerea, verificarea, prelucrarea, stocarea și descoperirea informațiilor privitoare la infracțiunile date în competența parchetelor, în condițiile legii*”. De altfel, și în nota de fundamentare la Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016 s-a precizat că „prin reformularea art.66 din Legea nr.304/2004 se urmărește asigurarea unui temei legal pentru toate unitățile de parchet în baza căruia acestea să-și poată asigura mijloacele tehnice necesare realizării nemijlocite a punerii în executare a mandatelor de supraveghere tehnică. *De lege lata*, un astfel de temei legal există doar pentru parchetele specializate, respectiv pentru Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism și pentru Direcția Națională Anticorupție”.

202. În ceea ce privește cel de-al doilea sistem, Curtea observă că legiuitorul român a ales să grefeze activitatea de punere în executare a mandatelor de supraveghere tehnică pe activitatea principală a C.N.I.C., aceea de a pune în executare actele de autorizare emise în temeiul art.13 din Legea nr.51/1991 privind securitatea națională a României. Această opțiune a legiuitorului a avut ca temei situația extraordinară existentă la data adoptării ordonanței de urgență, generată de publicarea Deciziei nr.51 din 16 februarie 2016 a Curții Constituționale. De altfel, în chiar nota de fundamentare la Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016, se preciza că acest „act normativ este destinat să ofere, într-o primă etapă, o soluție de urgență pentru activitatea organelor judiciare”. Cu alte cuvinte, *dispozițiile referitoare la punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică prin intermediul C.N.I.C. sunt norme adoptate pentru a reglementa o situație tranzitorie.* Astfel, acestea au concurat la punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică pe perioada imediat următoare publicării Deciziei nr.51 din 16 februarie 2016, în scopul adoptării unei reglementări precise în domeniu care să respecte exigențele constituționale. Curtea constată că actul criticat a oferit o soluție de urgență, temporară, pentru activitatea organelor judiciare, pe de-o parte, iar, pe de altă parte, a oferit legiuitorului timpul necesar luării măsurilor adecvate în ceea ce privește punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică. *Cu toate acestea, Curtea reține că, deși au trecut 6 ani de la adoptarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.6/2016, legiuitorul, prin legea de aprobare a acesteia, s-a limitat să aprobe „soluția de urgență” fără a reglementa o procedură conformă normelor constituționale și a stabilit C.N.I.C. ca singura entitate ce pune în executare atât actele de autorizare emise în temeiul art.13 din Legea nr.51/1991 privind securitatea națională a României, cât și mandatele de supraveghere tehnică emise potrivit Codului de procedură penală.*

203. Curtea constată că C.N.I.C. a fost înființat, în 2002, ca structură în cadrul S.R.I. cu rolul de a obține, prelucra și stoca informații în domeniul securității naționale, și a păstrat această caracteristică, chiar și după intervenția legislativă operată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016. Din perspectiva domeniului securității naționale în care funcționează și a legislației aplicabile, existența unei hotărâri a Consiliului Suprem de Apărare a Țării este suficientă pentru înființarea și funcționarea acestei structuri. Aceasta rezultă, cu evidență, din faptul că, potrivit legii, înființarea/desființarea unei unități/subunități ce face parte din structura S.R.I. reprezintă chestiuni reglementate prin hotărârea Consiliului Suprem de Apărare a Țării, și, subsecvent, prin ordine ale directorului S.R.I.. Având în vedere modalitatea de înființare/desființare a unităților/subunităților ce fac parte din structura S.R.I., precum și specificul domeniului de funcționare a acestora, este justificat ca actului de înființare și funcționare a unei astfel de structuri să i se aplice legislația privind protecția informațiilor clasificate, acesta fiind accesibil, însă, celor interesați, potrivit legii.

204. În ceea ce privește însă reglementarea unui sistem prin intermediul căruia să poată fi puse în executare mandatele de supraveghere tehnică emise potrivit Codului de procedură penală, Curtea constată că nu este suficientă indicarea numelui unei structuri/entități/instituții sau al unui organism care nu beneficiază de o reglementare la nivelul legii. Astfel cum s-a arătat, în cazul de față, deși accesibilă anumitor persoane, potrivit legii, hotărârea Consiliului Suprem de Apărare a Țării rămâne un act cu caracter clasificat, care nu poate fi cunoscut de publicul larg, inclusiv de persoanele față de care se dispun măsuri de supraveghere tehnică. Or, deși, potrivit art.285 alin.(2) din Codul de procedură penală, procedura din cursul urmăririi penale este nepublică, aceasta nu are semnificația de caracter secret al procedurii, ci doar a faptului că în această fază a procesului penal nu există publicitatea specifică fazei judecătorești.

205. De altfel, Curtea a reținut anterior că, având în vedere caracterul intruziv al măsurilor de supraveghere tehnică, este obligatoriu ca acestea să se realizeze într-un cadru normativ clar, precis și previzibil, atât pentru persoana supusă unei astfel de măsuri, cât și pentru organele de urmărire penală și pentru instanțele de judecată. În caz contrar, s-ar ajunge la posibilitatea încălcării unor drepturi fundamentale esențiale într-un stat de drept: viața intimă, familială și privată și secretul corespondenței. Este îndeobște admis că drepturile prevăzute la art.26 și 28 din Constituție nu sunt absolute, însă limitarea lor trebuie să se facă cu respectarea dispozițiilor art.1 alin.(5) din Legea fundamentală, iar gradul de precizie a termenilor și noțiunilor folosite trebuie să fie unul ridicat, dată fiind natura drepturilor fundamentale limitate. Așadar, standardul constituțional de protecție a vieții intime, familiale și private și a secretului corespondenței impune ca limitarea acestora să se realizeze într-un cadru normativ care să stabilească expres, într-un mod clar, precis și previzibil care sunt organele abilitate să efectueze operațiunile ce constituie ingerințe în sfera protejată a drepturilor (Decizia nr.51 din 16 februarie 2016, precitată, paragraful 48).

206. Așa fiind, Curtea apreciază că *în domeniul supravegherii tehnice, reglementat de Codul de procedură penală, simpla indicare a unei structuri/entități/instituții menită să pună în executare mandatele emise, fără consacrarea sa legală, încalcă principiul legalității*, deoarece este fundamental ca înființarea, organizarea și funcționarea instituțiilor sau a altor structuri organizatorice să se realizeze potrivit cadrului constituțional conferit de Legea fundamentală. Intenția legiuitorului de a reglementa o asemenea entitate necesită identificarea arhitecturii interne și configurarea fizionomiei sale juridice prin intermediul unui act normativ de nivelul legii, *simpla nominalizare a acesteia, fie ea și expresă, nu complințește lipsa unei reglementări de nivelul legii care să cuprindă elementele de bază care definesc natura juridică a acesteia/acestui, atribuțiile sale generale și specifice, modalitatea de organizare, dispoziții referitoare la personal, actele emise (dacă este cazul), modalitatea de control/verificare/auditare și efectele produse de aceasta etc.*

207. În jurisprudența sa, Curtea a statuat că „o [...] autoritate nu ființează numai prin simplul fapt al existenței sale, ci prin atribuțiile și actele pe care le emite, acestea din urmă fiind cele care produc consecințe juridice. Așadar, atunci când legiuitorul constituant s-a referit la înființarea unei autorități [...] a avut în vedere atât dispoziția de înființare propriu-zisă, cât și pe cele ce sunt asociate în mod intrinsec acesteia, respectiv cele prin care se stabilesc atribuțiile, categoriile de acte [...] emise și efectele acestora” (a se vedea *mutatis mutandis* Decizia nr.52 din 1 februarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.206 din 7 martie 2018, paragraful 36). Or, analiza dispozițiilor ordonanței de urgență și a legii de aprobare a acesteia relevă omisiunea legiuitorului de a adopta o reglementare care să respecte exigențele constituționale, cu consecința persistenței în legislație a unei carențe legislative reflectate în absența, chiar și după 6 ani, a unei reglementări complete a autorității/instituției/organismului îndrituit/îndrituit să pună în executare mandatele de supraveghere tehnică emise potrivit Codului de procedură penală.

208. **În concluzie, Curtea constată că dispozițiile art.II pct.1 și ale art.IV pct.1 fraza a treia din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016 privind unele măsuri pentru punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică dispuse în procesul penal încalcă prevederile art.1 alin.(4), art.1 alin.(5), art.26, art.28, art.124, art.126, art.131 și ale art.132 din Constituție.**

209. În continuare, Curtea reține că, în jurisprudența sa privind interpretarea dispozițiilor art.115 alin.(6) din Constituție, care prevăd că „Ordonanțele de urgență nu pot fi adoptate în domeniul legilor constituționale, nu pot afecta regimul instituțiilor fundamentale ale statului, drepturile, libertățile și îndatoririle prevăzute de Constituție, drepturile electorale și nu pot viza măsuri de trecere silită a unor bunuri în proprietate publică”, prin Decizia nr.150 din 12 martie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.215 din 17 martie 2020, paragraful 59, a constatat că norma constituțională instituie veritabile limitări ale competenței atribuite Guvernului. De asemenea, în jurisprudența sa, Curtea a stabilit că „se poate deduce că interdicția adoptării de ordonanțe de urgență este totală și necondiționată atunci când menționează că «nu pot fi adoptate în domeniul legilor constituționale» și că «nu pot viza măsuri de trecere silită a unor bunuri în proprietate publică». În celelalte domenii prevăzute de text, ordonanțele de urgență nu pot fi adoptate dacă «afectează», dacă au consecințe negative, dar, în schimb, pot fi adoptate dacă, prin reglementările pe care le conțin, au consecințe pozitive în domeniile în care intervin”. Curtea a arătat că „verbul «a afecta» este susceptibil de interpretări diferite, așa cum rezultă din unele dicționare. Din punctul de vedere al Curții, aceasta urmează să rețină numai sensul juridic al noțiunii, sub diferite nuanțe, cum ar fi: «a suprima», «a aduce atingere», «a prejudicia», «a vătăma», «a leza», «a antrena consecințe negative»” (a se vedea în acest sens Decizia nr.1.189 din 6 noiembrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.787 din 25 noiembrie 2008). Cu alte cuvinte, Guvernul nu are nicio competență de legiferare în domeniul legilor constituționale („ordonanțele de urgență nu pot fi adoptate în domeniul legilor constituționale”) și cel al legilor care vizează măsuri de trecere silită a unor bunuri în proprietate publică („ordonanțele de urgență nu pot viza măsuri de trecere silită”), acestea fiind în competența de legiferare exclusivă a Parlamentului, sub toate aspectele pe care le reglementează în conținutul lor normativ, și are o competență de legiferare limitată în domeniile care vizează regimul instituțiilor fundamentale ale statului, drepturile, libertățile și îndatoririle prevăzute de Constituție și drepturile electorale („ordonanțele de urgență nu pot afecta”), cu privire la care aplicarea interdicției constituționale exprese este condiționată de adoptarea unor reglementări care suprimă, aduc atingere, prejudiciază, vatămă, lezează, în general, antrenează consecințe negative asupra drepturilor, libertăților și îndatoririlor constituționale. În această din urmă ipoteză, dacă reglementările nu produc consecințele juridice menționate, Guvernul partajează competența de legiferare cu Parlamentul, fiind ținut însă de obligația de a motiva în conținutul actului normativ existența unei situații extraordinare, a cărei reglementare nu poate fi amânată, precum și urgența reglementării.

210. Prin Decizia nr.150 din 12 martie 2020, precitată, paragraful 61, Curtea a mai statuat că interdicțiile constituționale prevăzute la art.115 alin.(6), de a nu adopta ordonanțe de urgență care „pot afecta” regimul instituțiilor fundamentale ale statului, drepturile, libertățile și îndatoririle prevăzute de Constituție, drepturile electorale, au avut în vedere „restrângerea competenței Guvernului de a legifera în aceste domenii esențiale în locul Parlamentului, iar nu lipsirea totală de competența de a legifera în materie”.

211. În cazul de față, obiectul de reglementare al ordonanței de urgență a Guvernului îl constituie măsurile pentru punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică dispuse în procesul penal, dispozițiile art.I pct.1 fraza a doua și ale art.IV pct.2 fraza a doua din ordonanță încălcând prevederile art.1 alin.(5), ale art.26 și 28 din Constituție, iar dispozițiile art.II pct.1 și ale art.IV pct.1 fraza a treia din ordonanță încălcând prevederile art.1 alin.(4), ale art.1 alin.(5), ale art.26, 28, 124, 126, 131 și 132 din Constituție.

212. Aplicând considerentele deciziilor sale la cauza de față, Curtea constată că nu există o interdicție absolută cu privire la competența Guvernului de a legifera în materia reglementată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016, însă, întrucât dispozițiile anterior menționate contravin prevederilor din Constituție, care fac parte din titlul II - *Drepturile, libertățile și îndatoririle fundamentale*, Curtea constată că art.I pct.1 fraza a doua, art.II pct.1, art.IV pct.1 fraza a treia și art.IV pct.2 fraza a doua încalcă și prevederile art.115 alin.(6), prin faptul că afectează în sens negativ aceste drepturi fundamentale. În consecință, Curtea constată că dispozițiile art.I pct.1 fraza a doua, ale art.II pct.1, ale art.IV pct.1 fraza a treia și ale art.IV pct.2 fraza a doua din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016 au fost adoptate și cu încălcarea prevederilor constituționale cuprinse în art.115 alin.(6), potrivit cărora ordonanțele de urgență nu pot afecta drepturi și libertăți fundamentale.

213. Având în vedere cele anterior constatate, Curtea apreciază că nu se mai impune examinarea celorlalte critici de neconstituționalitate extrinsecă și intrinsecă formulate de autorii obiecției de neconstituționalitate (a se vedea Decizia nr.874 din 9 decembrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.44 din 14 ianuarie 2021, paragraful 69).

214. În continuare, Curtea, reiterând cele menționate în paragrafele 137 – 140 ale prezentei decizii, subliniază că viciul de neconstituționalitate al unei ordonanțe simple sau al unei ordonanțe de urgență emise de Guvern nu poate fi acoperit prin aprobarea de către Parlament a ordonanței respective. Legea care aprobă o ordonanță de urgență neconstituțională este ea însăși neconstituțională.

215. Având în vedere constatarea potrivit căreia art.I pct.1 fraza a doua, art.II pct.1, art.IV pct.1 fraza a treia și art.IV pct.2 fraza a doua din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016 sunt afectate atât de vicii de neconstituționalitate intrinseci, cât și de vicii de neconstituționalitate extrinseci, pe de o parte, și că Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.6/2016 conține un articol unic, care dispune în sensul că „*Se aprobă Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6 din 11 martie 2016 privind unele măsuri pentru punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică dispuse în procesul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.190 din 14 martie 2016*”, pe de altă parte, Curtea constată că legea care aprobă o ordonanță de urgență nu are aptitudinea de a acoperi viciile de neconstituționalitate, indiferent de natura extrinsecă sau intrinsecă a acestora.

216. Prin urmare, Curtea constată că viciile de neconstituționalitate care afectează art.I pct.1 fraza a doua, art.II pct.1, art.IV pct.1 fraza a treia și art.IV pct.2 fraza a doua din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016 se răsfrâng și asupra legii pentru aprobarea acesteia, cu consecința constatării neconstituționalității acesteia din urmă.

217. Pentru considerentele arătate, în temeiul art.146 lit.a) și al art.147 alin.(4) din Constituție, precum și al art.11 alin.(1) lit.A.a), al art.15 alin.(1) și al art.18 alin.(2) din Legea nr.47/1992, cu majoritate de voturi*,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Admite obiecția de neconstituționalitate formulată de Avocatul Poporului și de un număr de 51 de deputați și constată că Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.6/2016 privind unele măsuri pentru punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică dispuse în procesul penal, precum și dispozițiile art.I pct.1 fraza a doua, ale art.II pct.1, ale art.IV pct.1 fraza a treia și ale art.IV pct.2 fraza a doua din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.6/2016 privind unele măsuri pentru punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică dispuse în procesul penal sunt neconstituționale.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Președintelui României, președinților celor două Camere ale Parlamentului și prim-ministrului și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 16 februarie 2022.

* Cu opinia separată a doamnelor judecătore Livia Doina Stanciu și Elena Simina Tănăsescu, în sensul opiniilor separate formulate la Decizia nr.91/28 februarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.348/20.04.2018; la Decizia nr.55/4 februarie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.517/17.06.2020 și la Decizia nr.26/16 ianuarie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.193/12.03.2019.